

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

AKKAKA

İnönü, mecliste: «Harbe doğ
ru gidiyoruz» dedi.

— Gazeteler —

İnönü — Haydi bakalım, kendi
ne güvenen çıksın karşıma!

Ekim mevsimine hazırlık

3 Ekim tarihine
kadar tasarruflarınızı
İş Bankasına
yatırınız. Yılın
üçüncü çekilişinde
İş Bankası, başta
10 Apartman Dairesi,
100.000, 25.000,
5.000 liralara
olmak üzere
çeşitli, zengin
ikramiyeler dağıtıyor.

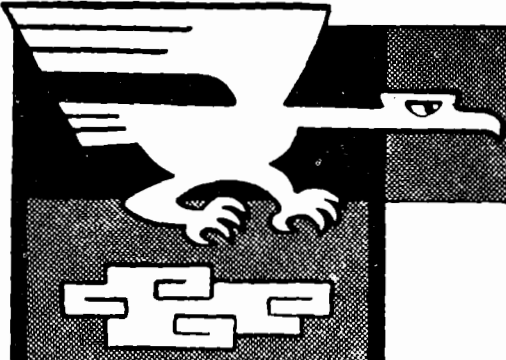
Çekiliş: 30 Aralık

TÜRKİYE

BANKASI

Paranızın... istikbalinizin emniyeti

Akbaba

Tek Parti!

SIYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :
Aziz Nesin, Adnan Veli,
Orhan Kemal, Rifat
İlgaz, Naci Sadullah,
İlhan Selçuk, Rakım Çal-
apa, Selâmi Yurdatap,
Nimet Arzık, Necdet
Rüştü, Salâhattin Kut-
lu, Zeyyat Selimoğlu,
Cenap Güven, Burhan
Esen, Kenan Akıncı,
Reşit Aşçıoğlu, Vedat
Saygel, Kudret Sinan.

ÇEVİRGİN AİLESİ :
Vâ - Nû, Semirâmis Ay-
dınlık, Ergin Ortaç,
Güliden Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Aitan Er-
bulak, Turhan Selçuk,
Nehar Tüblek, Cafer
Zorlu, Mehmet Polat,
Semih Balçioğlu, Mîm
Uykusuz, Bülent Şeren,
Zeki Beyner, Burhan So-
lukçu, Şadi Dinççağ,
Mustık.

Yazı işlerini fiilen
idare eden :
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı
yer :

Akbaba Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli : Yıllığı
50, Altı aylığı 25 lira.
Yabancı memleketlere
yıllığı 100, altı aylığı 50
lira. Uçakla gönderil-
mesi istenen aboneler-
den uçak masrafı ayrı-
ca alınır.

Flatı : 100 kuruştur.

IDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer
caddesi, No. 8-10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11

İLAN FİYATI :
Kapak içi, santimi 20 li-
ra, iç sayfalar 30 liradır.
17 Eylül 1964

Cilt : 7 — Sayı : 38
YIL : 42

Bu gazete Basın ahlâk
yasasına uymayı taah-
hüt etmiştir.

RADYODA bir maç dinle-
dim. Bir futbol maçı değil,
bir politika maçı... Hü-
kûmet dışı dört partinin seçme
akıncıları iktidar kalesini topa
tuttular. Ama ne topa tutuş..
Teli duvağı eksikti topların: Kale
kapısına değil, gerdek odasına
gelin gidiyordu sanki, salına sa-
lına... Kaleci, bunları, uçarak
değil, yerlere kapanarak değil,
gülümsiyerek, elinin tersi ile ge-
ri çeldi...

Kaleci mi?..
İnönü değildi elbet. Onun
muhterem yaşından, soluğunu,
hem C.H.P. meclis gurupu, hem
hükûmet adına ikiye bölmesini
istemek zalimlik olur.

Ama, Başbakan yardımcısı,
Dışişleri Bakan vekili, kongreler
bülbülü Doktor Kemal Satır dos-
tumuz da değildi!

Haaa, genel görüşme, dış poli-
tika üstünedir. Elbet bunun söz-
cüsü de o olacak.. O!.. Onu bil-
diniz değil mi?.. Sayın Feridun
Cemal Sırtır!

Ama, kendi yorganı üstünde
kavga edilen bu zat da savunma
ödevini üzerine almamıştı...

Beyhude hayalinizi yormayı-
nız, parti sözcülerine karşı, ik-
tidar partisi adına, meclis kür-
süsünü, Kocaeli milletvekili, Pro-
fesör Nihat Erim'e verdiler.

Büyük Millet Meclisi'nde, Kıb-
ris üstüne bir genel konuşma is-
teyen muhalefet, görüldü ki, id-
mansızdı, soluksuzdu ve bece-
riksizdi!

Konuşmalarının hiçbir mi-
ting edebiyatının üstüne çıkma-
mamıştır. Daha ilk ağızda, rad-

yo başına toplanmış arkadaşla-
rına bakınca, ne gördüm bilir
misiniz?.. Hepsi ellerini açmış,
gözlerini yummuş, gizli fısıltı-
larla «Amin» diyorlardı. Sanki
Meclis kürsüsünde, memleketin
dış politikasını tartışan bir mil-
letvekilini değil, cenaze namazın-
da hazin hazin dua eden bir köy
imamını dinliyorduk!

1946 Meclisi'nin çetin demok-
ratı Ahmet Oğuz, otuz kırk kişi-
lik D.P. azınlığı içinde bir kuv-
vetti o zamanlar. Yırtıcı, acar
bir kuvvet... Ama, politika ikli-
mini değiştirdikçe güçten düş-
tü ve son gücünü, bir ara otur-
duğu Bakanlık koltuğunda büs-
bütün yitirdi. Dün, kendisini din-
lerken, sadece sesini duyduk, sö-
zünü değil!

Saadettin Bilgiç, çok söylen-
miş lakırdıları, ilk defa söyle-
menin zannı içinde ve oldukça
eskimiş bir üslup ile tekrardan
başka bir şey yapmadı.

Olayları, gizli yönleri ile ince-
lemeden konuşmak, insana yal-
nız savunduğu dâvayı değil, ken-
disine beslenen güveni de kay-
bettirir. A.P. başkan vekili böyle
bir kazaya uğradı!

Yine en tartılı konuşan, Ek-
rem Alican olmuştur. Yeni bir
şey söylemedi, yeni bir şey iste-
medi. Ama, kılıç kalkan çağı ede-
biyatı ile meydan da okumadı
yedi düvele!

Bu toplantıdan anladığımız bir
şey var: A.P. politikada bir siya-
sî güç gösterisi yapmak istemiş-
tir. Öbür partileri de peşinden
sürükleyen ana muhalefet, bu
tartışma sonunda, ben radyo ba-

şından kalkarken, yalnız bir şey
göstermişti: Ne kadar güçsüz
olduğunu!

Öyle sanıyorum ki, "A.P. nin
asıl oyunu başkadır: Sayın İn-
önü'nün şahsında, türlü suçlama-
larla Cumhuriyet Halk Partisini
yıpratmak, ama onu çekilmiye
zorlayıp, bu insan gücünü aşan
ağır yük altına girmemek.. Yine
onu, İsmet Paşa'nın omuzlarına
bırakmak... Taaa, yaklaşan se-
çimlere kadar iyice ezilsin!

Kıbrıs olaylarının, bütçede ve
kalkınma gücümüzde açtığı ka-
patılmaz yaralar, elbet vatandaş
çoğunluğunda acılar uyandıra-
caktır.

İşte Adalet Partisinin güttüğü
politika: Oy sanduklarını bu acı-
larla doldurmak!

Geçirdiği iç sarsıntılarla gü-
cünü ve iktidar ümidini çok kay-
beden Y.T.P. nin ise, tek çabası,
bugünkü Halk Partisi iktidarına
Adalet Partisini de ortak ederek,
ikisini birden yıpratmak ve iç-dış
politika başarısızlıklarının so-
rumluluğunu onların omuzlarına
yükliyerek seçimlere yeni bir
şans içinde girmek...

Yalnız partileri uğruna oynadıkları
bu oyunlar, onlara ne
kazandırır bilmem. Ama mem-
leket, ama millet, hiç, hiç, hiçbir
şey kazanmaz.

Partileri dile getiren sözcüle-
rin konuşmaları ile Nihat Erim'in
C.H.P. adına verdiği cevaplar,
değişmez inancımızı bir daha
sağlamadı: Henüz tek parti dev-
rinde yaşıyoruz!

7-9-1964

Yusuf Ziya ORTAÇ

İnönü: «Yunanistan ve Makarios gözü kapalı harbe gidiyor» dedi.

Yazısız

BASKIN

Naci Sadullah

BUGÜN sizlere, tesadüfen içinde yaşadığım pek komik bir faciayı anlatacağım. Onda değıştireceğim tek şey isimlerden ibaret olacak.

Hikâyemizin kahramanı, o zaman henüz kırkbeş yaşında, pehlivan yapılı, güçlü kuvvetli bir genç adamdı. Kumral yuvarlak çehresi pek güzel denilemezdi. Ama, onu çirkin saydırabilecek belirli bir kusuru da yoktu. Varlıklı, çalışkan ve onuru na pek düşkün bir erkekti. Kendisinden yirmi yaş kadar genç, dul ve gerçekten güzel bir kadınla evlenmişti. Evlenişlerinin senesinde bir de erkek evlatları dünyaya gelmişti. Uzaktan herkese, pek mesut bir aile görünüyorlardı. Ben de sık sık ziyaretlerine gittikçe, uzaktan bu hükmü verenlerin yanıldıklarına dair en ufak bir belirtiye rastlamıyordum.

Bir akşam çalıştığım gazetede telefonla beni bulmuş, oturduğumu söylediği içkili lokantada kendisini acele bulmamı diliyordu.

İşimi bitirince kendisini bulacağımı söyleyerek telefonu kapadığım zaman, bu acele çağırışı birçok bakumlardan hayra yormamıştım: Zira evvelâ sesinde, âdeta yangınlar içinden imdat isteyen bir bunalmış insanın boğuk telâsı seziliyordu. Sonra da o evlenişinden beri, bekârken bile pek seyrek gittiği içkili lokantalara hiç uğramaz olmuştu. Kendi kendime:

«— Herhalde, dedim, bana, hiç te duyurmak istemediği önemli bir sıkıntısını açıklayacak!..»

Lokantada karşısına oturduğum zaman, onun yüzünü, telefondaki seşinden bile perişan gördüm: Evvelâ yıllardan beri bir tek gün bile traşsız rastlamadığım bu çehre en az dört beş günlük sakalla örtülü idi. Betinde, benzinde uzun sürmüş bir hastalıktan henüz kalkmış bulunmanın yorgunluğu vardı. Üstelik te içkiyi, hiçbir zaman yapmadığı kadar kaçırılmış görülüyordu.

Elini sıkarken:

«— Hayrola? dedim, nedir senin bu halin?»

Bakışları çakırkeyleşmiş, gözle-

rinde ağlamaktan daha acı bir gülümseyiş belirdi:

«— Benim halim böyle işte. Karısı tarafından boynuzlanmış bir kocanın hali bundan başka türlü olmaz ya?..»

Aklıma değil, hayalime bile gelmemiş bu âdeta inanılmaz açıklama karşısında derin hayretimi gizliyemedim:

«— Ne diyorsun yahu? İffet hanım ha?»

«— Evet İffet hanım ya... Hafız ve Hacı babası fahişe kızının adını İffet koymuş meğer!..»

«— Sen bu işi kimden öğrendin?»

«— Seviştiği itin metresi açıkladı!..»

«— İftira olmadığından emin misin?»

«— Karı öyle şeyler açıkladı ki, emin olmamak mümkün değil... Malesef, söylediklerinin hepsi doğru çıktı!..»

«— Peki şimdi ne yapmayı düşünüyorsun?»

«— Kariyi vurmaya!..»

«— Deli misin sen yahu?»

«— Ya ne yapayım? Boynuzlarıma gelin teli takıp ortalıkta nişanlı kurbanı gibi dolaşayım mı?»

«— Canım kariyi boşayıp geçersin vesselâm, yarın işi duyacak olan herkes seni değil, onu ayıplayacaktır.»

«— Karı boşanmaya yanaşmıyor:

Zira ispat edemeyeceğimden emin... İnkâr ediyor!»

«— Peki sen işi ispat edebilecek durumda değil misin?»

«— Değilim! Bana her şeyi anlatanlar, mahkemede şehâdet etmekten kaçıyorlar... Avukatlar da: «Mahkemelerde görülebilecek en zor iş, bir zinayı, kanunların istediği sağlamlıktaki delillerle ispat edebilmektir!..» Diyorlar. Onlardan dinlediğime göre, birisi karısını zam-parası ile dudak dudağa öpüşürken yakalamış. Herif: «Ben o kadını şehvet hissi ile değil, bir kardeş gibi, şefkat hissi ile öpüyordum!..» demiş. Mahkeme de onu haklı bularak beraatına hüküm vermiş!..»

«— Sen de boşanma dâvasını şiddetli geçimsizlikten açarsın.»

«— Onun ispatı da şahitler ister, üstelik, yine avukatların dediklerine göre o dâva on seneden fazla sürebilmiştir!»

«— Kadın nerde şimdi?»

«— Benden korkusundan İstanbul'a hafız babasının, hacı babasının yanına kaçtı!..»

«— Boşanmaya razı etmek için büyükçe bir para teklif etsen?»

«— Onu da ettim.»

«— Ne dedi?»

«— Ne diyecek? Varımın, yoğun hemem hemen hemen tamamını istedi!..»

Ben bir hayli düşündükten sonra:

«— Karı boşanmaya yanaşmıyor:

Zira ispat edemeyeceğimden emin... İnkâr ediyor!»

«— Peki sen işi ispat edebilecek durumda değil misin?»

«— Değilim! Bana her şeyi anlatanlar, mahkemede şehâdet etmekten kaçıyorlar... Avukatlar da: «Mahkemelerde görülebilecek en zor iş, bir zinayı, kanunların istediği sağlamlıktaki delillerle ispat edebilmektir!..» Diyorlar. Onlardan dinlediğime göre, birisi karısını zam-parası ile dudak dudağa öpüşürken yakalamış. Herif: «Ben o kadını şehvet hissi ile değil, bir kardeş gibi, şefkat hissi ile öpüyordum!..» demiş. Mahkeme de onu haklı bularak beraatına hüküm vermiş!..»

«— Sen de boşanma dâvasını şiddetli geçimsizlikten açarsın.»

«— Onun ispatı da şahitler ister, üstelik, yine avukatların dediklerine göre o dâva on seneden fazla sürebilmiştir!»

«— Kadın nerde şimdi?»

«— Benden korkusundan İstanbul'a hafız babasının, hacı babasının yanına kaçtı!..»

«— Boşanmaya razı etmek için büyükçe bir para teklif etsen?»

«— Onu da ettim.»

«— Ne dedi?»

«— Ne diyecek? Varımın, yoğun hemem hemen hemen tamamını istedi!..»

Ben bir hayli düşündükten sonra:

«— Karı boşanmaya yanaşmıyor:

Zira ispat edemeyeceğimden emin... İnkâr ediyor!»

«— Peki sen işi ispat edebilecek durumda değil misin?»

«— Değilim! Bana her şeyi anlatanlar, mahkemede şehâdet etmekten kaçıyorlar... Avukatlar da: «Mahkemelerde görülebilecek en zor iş, bir zinayı, kanunların istediği sağlamlıktaki delillerle ispat edebilmektir!..» Diyorlar. Onlardan dinlediğime göre, birisi karısını zam-parası ile dudak dudağa öpüşürken yakalamış. Herif: «Ben o kadını şehvet hissi ile değil, bir kardeş gibi, şefkat hissi ile öpüyordum!..» demiş. Mahkeme de onu haklı bularak beraatına hüküm vermiş!..»

«— Sen de boşanma dâvasını şiddetli geçimsizlikten açarsın.»

«— Onun ispatı da şahitler ister, üstelik, yine avukatların dediklerine göre o dâva on seneden fazla sürebilmiştir!»

«— Kadın nerde şimdi?»

«— Benden korkusundan İstanbul'a hafız babasının, hacı babasının yanına kaçtı!..»

«— Boşanmaya razı etmek için büyükçe bir para teklif etsen?»

«— Onu da ettim.»

«— Ne dedi?»

«— Ne diyecek? Varımın, yoğun hemem hemen hemen tamamını istedi!..»

Ben bir hayli düşündükten sonra:

«— Karı boşanmaya yanaşmıyor:

Zira ispat edemeyeceğimden emin... İnkâr ediyor!»

«— Peki sen işi ispat edebilecek durumda değil misin?»

«— Değilim! Bana her şeyi anlatanlar, mahkemede şehâdet etmekten kaçıyorlar... Avukatlar da: «Mahkemelerde görülebilecek en zor iş, bir zinayı, kanunların istediği sağlamlıktaki delillerle ispat edebilmektir!..» Diyorlar. Onlardan dinlediğime göre, birisi karısını zam-parası ile dudak dudağa öpüşürken yakalamış. Herif: «Ben o kadını şehvet hissi ile değil, bir kardeş gibi, şefkat hissi ile öpüyordum!..» demiş. Mahkeme de onu haklı bularak beraatına hüküm vermiş!..»

«— Sen de boşanma dâvasını şiddetli geçimsizlikten açarsın.»

«— Onun ispatı da şahitler ister, üstelik, yine avukatların dediklerine göre o dâva on seneden fazla sürebilmiştir!»

«— Kadın nerde şimdi?»

«— Benden korkusundan İstanbul'a hafız babasının, hacı babasının yanına kaçtı!..»

«— Boşanmaya razı etmek için büyükçe bir para teklif etsen?»

«— Onu da ettim.»

«— Ne dedi?»

«— Ne diyecek? Varımın, yoğun hemem hemen hemen tamamını istedi!..»

Ben bir hayli düşündükten sonra:

«— Karı boşanmaya yanaşmıyor:

Zira ispat edemeyeceğimden emin... İnkâr ediyor!»

«— Peki sen işi ispat edebilecek durumda değil misin?»

«— Değilim! Bana her şeyi anlatanlar, mahkemede şehâdet etmekten kaçıyorlar... Avukatlar da: «Mahkemelerde görülebilecek en zor iş, bir zinayı, kanunların istediği sağlamlıktaki delillerle ispat edebilmektir!..» Diyorlar. Onlardan dinlediğime göre, birisi karısını zam-parası ile dudak dudağa öpüşürken yakalamış. Herif: «Ben o kadını şehvet hissi ile değil, bir kardeş gibi, şefkat hissi ile öpüyordum!..» demiş. Mahkeme de onu haklı bularak beraatına hüküm vermiş!..»

«— Sen de boşanma dâvasını şiddetli geçimsizlikten açarsın.»

«— Onun ispatı da şahitler ister, üstelik, yine avukatların dediklerine göre o dâva on seneden fazla sürebilmiştir!»

«— Kadın nerde şimdi?»

«— Benden korkusundan İstanbul'a hafız babasının, hacı babasının yanına kaçtı!..»

«— Boşanmaya razı etmek için büyükçe bir para teklif etsen?»

«— Onu da ettim.»

«— Ne dedi?»

«— Ne diyecek? Varımın, yoğun hemem hemen hemen tamamını istedi!..»

Ben bir hayli düşündükten sonra:

«— Karı boşanmaya yanaşmıyor:

Zira ispat edemeyeceğimden emin... İnkâr ediyor!»

«— Peki sen işi ispat edebilecek durumda değil misin?»

«— Değilim! Bana her şeyi anlatanlar, mahkemede şehâdet etmekten kaçıyorlar... Avukatlar da: «Mahkemelerde görülebilecek en zor iş, bir zinayı, kanunların istediği sağlamlıktaki delillerle ispat edebilmektir!..» Diyorlar. Onlardan dinlediğime göre, birisi karısını zam-parası ile dudak dudağa öpüşürken yakalamış. Herif: «Ben o kadını şehvet hissi ile değil, bir kardeş gibi, şefkat hissi ile öpüyordum!..» demiş. Mahkeme de onu haklı bularak beraatına hüküm vermiş!..»

«— Sen de boşanma dâvasını şiddetli geçimsizlikten açarsın.»

«— Onun ispatı da şahitler ister, üstelik, yine avukatların dediklerine göre o dâva on seneden fazla sürebilmiştir!»

«— Kadın nerde şimdi?»

«— Benden korkusundan İstanbul'a hafız babasının, hacı babasının yanına kaçtı!..»

«— Boşanmaya razı etmek için büyükçe bir para teklif etsen?»

«— Onu da ettim.»

«— Ne dedi?»

«— Ne diyecek? Varımın, yoğun hemem hemen hemen tamamını istedi!..»

Ben bir hayli düşündükten sonra:

«— Karı boşanmaya yanaşmıyor:

Zira ispat edemeyeceğimden emin... İnkâr ediyor!»

«— Peki sen işi ispat edebilecek durumda değil misin?»

«— Değilim! Bana her şeyi anlatanlar, mahkemede şehâdet etmekten kaçıyorlar... Avukatlar da: «Mahkemelerde görülebilecek en zor iş, bir zinayı, kanunların istediği sağlamlıktaki delillerle ispat edebilmektir!..» Diyorlar. Onlardan dinlediğime göre, birisi karısını zam-parası ile dudak dudağa öpüşürken yakalamış. Herif: «Ben o kadını şehvet hissi ile değil, bir kardeş gibi, şefkat hissi ile öpüyordum!..» demiş. Mahkeme de onu haklı bularak beraatına hüküm vermiş!..»

«— Sen de boşanma dâvasını şiddetli geçimsizlikten açarsın.»

«— Onun ispatı da şahitler ister, üstelik, yine avukatların dediklerine göre o dâva on seneden fazla sürebilmiştir!»

«— Kadın nerde şimdi?»

«— Benden korkusundan İstanbul'a hafız babasının, hacı babasının yanına kaçtı!..»

«— Boşanmaya razı etmek için büyükçe bir para teklif etsen?»

«— Onu da ettim.»

«— Ne dedi?»

«— Ne diyecek? Varımın, yoğun hemem hemen hemen tamamını istedi!..»

Ben bir hayli düşündükten sonra:

«— Karı boşanmaya yanaşmıyor:

Zira ispat edemeyeceğimden emin... İnkâr ediyor!»

«— Peki sen işi ispat edebilecek durumda değil misin?»

«— Değilim! Bana her şeyi anlatanlar, mahkemede şehâdet etmekten kaçıyorlar... Avukatlar da: «Mahkemelerde görülebilecek en zor iş, bir zinayı, kanunların istediği sağlamlıktaki delillerle ispat edebilmektir!..» Diyorlar. Onlardan dinlediğime göre, birisi karısını zam-parası ile dudak dudağa öpüşürken yakalamış. Herif: «Ben o kadını şehvet hissi ile değil, bir kardeş gibi, şefkat hissi ile öpüyordum!..» demiş. Mahkeme de onu haklı bularak beraatına hüküm vermiş!..»

«— Sen de boşanma dâvasını şiddetli geçimsizlikten açarsın.»

«— Onun ispatı da şahitler ister, üstelik, yine avukatların dediklerine göre o dâva on seneden fazla sürebilmiştir!»

«— Kadın nerde şimdi?»

«— Benden korkusundan İstanbul'a hafız babasının, hacı babasının yanına kaçtı!..»

«— Boşanmaya razı etmek için büyükçe bir para teklif etsen?»

«— Onu da ettim.»

«— Ne dedi?»

«— Ne diyecek? Varımın, yoğun hemem hemen hemen tamamını istedi!..»

Ben bir hayli düşündükten sonra:

«— Karı boşanmaya yanaşmıyor:

Zira ispat edemeyeceğimden emin... İnkâr ediyor!»

«— Peki sen işi ispat edebilecek durumda değil misin?»

«— Değilim! Bana her şeyi anlatanlar, mahkemede şehâdet etmekten kaçıyorlar... Avukatlar da: «Mahkemelerde görülebilecek en zor iş, bir zinayı, kanunların istediği sağlamlıktaki delillerle ispat edebilmektir!..» Diyorlar. Onlardan dinlediğime göre, birisi karısını zam-parası ile dudak dudağa öpüşürken yakalamış. Herif: «Ben o kadını şehvet hissi ile değil, bir kardeş gibi, şefkat hissi ile öpüyordum!..» demiş. Mahkeme de onu haklı bularak beraatına hüküm vermiş!..»

«— Sen de boşanma dâvasını şiddetli geçimsizlikten açarsın.»

«— Onun ispatı da şahitler ister, üstelik, yine avukatların dediklerine göre o dâva on seneden fazla sürebilmiştir!»

«— Kadın nerde şimdi?»

«— Benden korkusundan İstanbul'a hafız babasının, hacı babasının yanına kaçtı!..»

«— Boşanmaya razı etmek için büyükçe bir para teklif etsen?»

«— Onu da ettim.»

«— Ne dedi?»

«— Ne diyecek? Varımın, yoğun hemem hemen hemen tamamını istedi!..»

Ben bir hayli düşündükten sonra:

«— Karı boşanmaya yanaşmıyor:

Zira ispat edemeyeceğimden emin... İnkâr ediyor!»

«— Peki sen işi ispat edebilecek durumda değil misin?»

«— Değilim! Bana her şeyi anlatanlar, mahkemede şehâdet etmekten kaçıyorlar... Avukatlar da: «Mahkemelerde görülebilecek en zor iş, bir zinayı, kanunların istediği sağlamlıktaki delillerle ispat edebilmektir!..» Diyorlar. Onlardan dinlediğime göre, birisi karısını zam-parası ile dudak dudağa öpüşürken yakalamış. Herif: «Ben o kadını şehvet hissi ile değil, bir kardeş gibi, şefkat hissi ile öpüyordum!..» demiş. Mahkeme de onu haklı bularak beraatına hüküm vermiş!..»

«— Sen de boşanma dâvasını şiddetli geçimsizlikten açarsın.»

«— Onun ispatı da şahitler ister, üstelik, yine avukatların dediklerine göre o dâva on seneden fazla sürebilmiştir!»

«— Kadın nerde şimdi?»

«— Benden korkusundan İstanbul'a hafız babasının, hacı babasının yanına kaçtı!..»

«— Boşanmaya razı etmek için büyükçe bir para teklif etsen?»

«— Onu da ettim.»

«— Ne dedi?»

«— Ne diyecek? Varımın, yoğun hemem hemen hemen tamamını istedi!..»

Ben bir hayli düşündükten sonra:

«— Karı boşanmaya yanaşmıyor:

Zira ispat edemeyeceğimden emin... İnkâr ediyor!»

«— Peki sen işi ispat edebilecek durumda değil misin?»

«— Değilim! Bana her şeyi anlatanlar, mahkemede şehâdet etmekten kaçıyorlar... Avukatlar da: «Mahkemelerde görülebilecek en zor iş, bir zinayı, kanunların istediği sağlamlıktaki delillerle ispat edebilmektir!..» Diyorlar. Onlardan dinlediğime göre, birisi karısını zam-parası ile dudak dudağa öpüşürken yakalamış. Herif: «Ben o kadını şehvet hissi ile değil, bir kardeş gibi, şefkat hissi ile öpüyordum!..» demiş. Mahkeme de onu haklı bularak beraatına hüküm vermiş!..»

«— Sen de boşanma dâvasını şiddetli geçimsizlikten açarsın.»

«— Onun ispatı da şahitler ister, üstelik, yine avukatların dediklerine göre o dâva on seneden fazla sürebilmiştir!»

«— Kadın nerde şimdi?»

«— Benden korkusundan İstanbul'a hafız babasının, hacı babasının yanına kaçtı!..»

«— Boşanmaya razı etmek için büyükçe bir para teklif etsen?»

«— Onu da ettim.»

«— Ne dedi?»

«— Ne diyecek? Varımın, yoğun hemem hemen hemen tamamını istedi!..»

Ben bir hayli düşündükten sonra:

«— Karı boşanmaya yanaşmıyor:

Zira ispat edemeyeceğimden emin... İnkâr ediyor!»

«— Peki sen işi ispat edebilecek durumda değil misin?»

«— Değilim! Bana her şeyi anlatanlar, mahkemede şehâdet etmekten kaçıyorlar... Avukatlar da: «Mahkemelerde görülebilecek en zor iş, bir zinayı, kanunların istediği sağlamlıktaki delillerle ispat edebilmektir!..» Diyorlar. Onlardan dinlediğime göre, birisi karısını zam-parası ile dudak dudağa öpüşürken yakalamış. Herif: «Ben o kadını şehvet hissi ile değil, bir kardeş gibi, şefkat hissi ile öpüyordum!..» demiş. Mahkeme de onu haklı bularak beraatına hüküm vermiş!..»

«— Sen de boşanma dâvasını şiddetli geçimsizlikten açarsın.»

«— Onun ispatı da şahitler ister, üstelik, yine avukatların dediklerine göre o dâva on seneden fazla sürebilmiştir!»

«— Kadın nerde şimdi?»

«— Benden korkusundan İstanbul'a hafız babasının, hacı babasının yanına kaçtı!..»

«— Boşanmaya razı etmek için büyükçe bir para teklif etsen?»

«— Onu da ettim.»

«— Ne dedi?»

«— Ne diyecek? Varımın, yoğun hemem hemen hemen tamamını istedi!..»

Ben bir hayli düşündükten sonra:

«— Karı boşanmaya yanaşmıyor:

Zira ispat edemeyeceğimden emin... İnkâr ediyor!»

«— Peki sen işi ispat edebilecek durumda değil misin?»

«— Değilim! Bana her şeyi anlatanlar, mahkemede şehâdet etmekten kaçıyorlar... Avukatlar da: «Mahkemelerde görülebilecek en zor iş, bir zinayı, kanunların istediği sağlamlıktaki delillerle ispat edebilmektir!..» Diyorlar. Onlardan dinlediğime göre, birisi karısını zam-parası ile dudak dudağa öpüşürken yakalamış. Herif: «Ben o kadını şehvet hissi ile değil, bir kardeş gibi, şefkat hissi ile öpüyordum!..» demiş. Mahkeme de onu haklı bularak beraatına hüküm vermiş!..»

korunmak için, hangi doktora git-
tiklerini bile biliyor!» dedi. Şimdi
o filânca'yı arıyorum!»

«— Yeni iki şahit daha çıktı. Ama,
onlar da kayıtlıyorlar.»

«— Onları bir sefer de Hacılar kı-
rında herifin otomobili içinde jan-
darmalar basmışlar. Fakat çok yal-
vardıkları için gözleri ile gördük-
leri işi muameleye koymamışlar.
Şimdi gidip o jandarmaları bula-
cağım!»

Böylece aylar geçtikten sonra, dâ-
va başladı. Mahkemede, kadını, İs-
tanbul'dan gönderilmiş genç bir
avukat savunuyordu. Dâvanın be-
nim de bulunduğum bir celsesinde
bu avukat, karşı tarafa ateş püs-
kürtüyor:

«— Zina iddiası, tıpkı adı gibi if-
fetli olan müvekkilimin namusuna
karşı yapılmış şeni bir iftiradır!»
diyor, ve:

«— Sırası gelince, müfterilerden,
adalet makamları huzurunda bu if-
tiranın hesabını soracağız!» diye
tehditler savuruyordu

O gün ben içimden:

«— Eyvah dedim, ister misin a-
dam dâvayı kaybedip de boynuzdan
sonra bir de ceza yesin?..»

Dâva devam ederken, bir gün
Nevres, bulunduğu şehirden İstan-
bul'daki evime telefonu açıp:

«— Senden çok büyük bir ricam
var, dedi ve ilâve etti:»

«— Hani sana bir hizmetçi kadın-
dan bahsetmiştim ya?.. Onun İs-
tanbul'daki annesini buldum. Be-
yoğlu'nun filânca sokağındaki fa-
lanca isimli bir apartmanın iki nu-
maralı dairesinde oturan fırıncı Ah-
met Pişkin'in yanında hizmetçilik
ediyormuş. Sen lütfen o eve gidip
bay Pişkin'den insaniyet namına
bize küçük bir yardımda bulunma-
sını rica et: Dâvamızda şahitlik et-
mesi için hizmetçisine iki günlük
izin versin: Sen kadını oradan uça-
ğa bindirirsin biz de işi bittikten
sonra, yine uçakla buradan yerine
göndeririz!..»

Çaresiz kalktım, aldığım adrese
gittim.

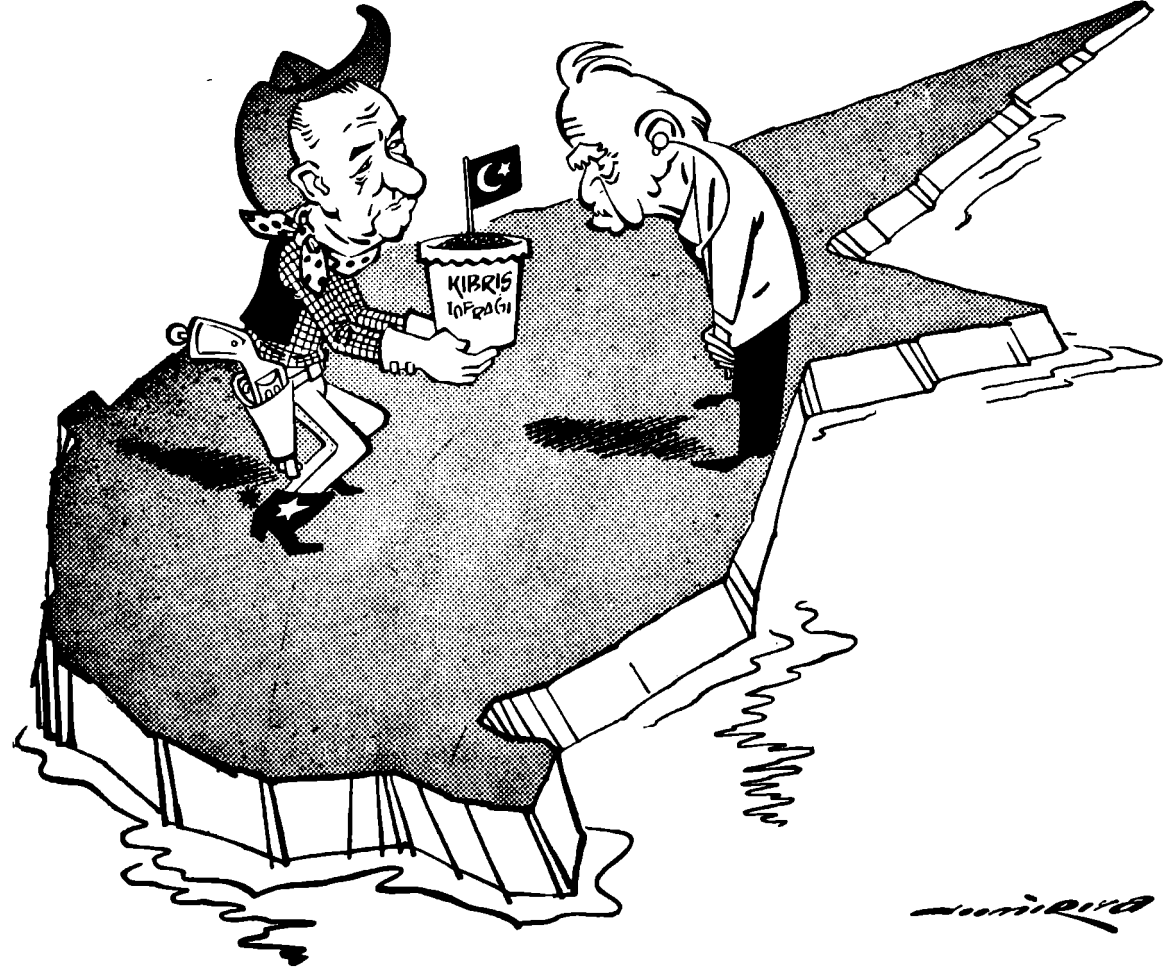
Kapıyı hizmetçi açtı. Beyi sordum:
«— İçerederler, buyrun!» diyerek
bana yol gösterdi.»

Vakit, akşam yemeği zamanı idi:
Hizmetçinin beni içine soktuğu
mükellef döşeli koca bir salondaki
büyük sofranın başında, iki, kadın,
iki de erkek, oturmuşlar rakı içi-
yorlardı. Ahmet Pişkin olduğunu öğ-
rendiğim zata kendimi tanıınca,
hiç beklemediğim bir candan iltifat
göstererek beni de masalarına o-
turttu, ve hizmetçiye hemen emir
verdi:

«— Çabuk, beyefendiye tabak,
bardak, kadeh, çatal, bıçak, kaşık,
rakı getir!»

Bu iltifatın beni yazılarımdan ta-
nıyıp sevmesinden ileri geldiğini
öğrenince ferah bir nefes aldım. O,
beni evvelâ arkadaşı olduğunu söy-
lediği bir tanınmış tüccarımızla ta-
nıştırdı. Sonradan bayanları tanıttı:

«— Meşhur filim yıldızımız Bay-

Johnson — Haydi al, senin de gönlün olsun!..

ram filân: Aktör falan beyin hanı-
mı...»

«— Bu hanım da meşhur ses sa-
natkârımız filânca beyin eşi bayan
falanca!»

Bu açıklamayı öğrenince, biraz
evvel duyduğum ferahlığın yerine
bütün vücudumu birden terler bası-
vermişti: Zira durumdan açıkça
belli idi ki içine girdiğim evde o an-
da çift zina işlenmekte idi ve ben
kocalarına ihanet eden iki fingir-
değin oturduğu bu masadaki Piş-
kin beyden bir zina dâvasına şahit
göndermesini isteyecektim. ızar-
lar mı kızarlar, kovalar mı kovalar
doğrusul

Ben ter içine batmışken, ev sahibi
ziyaretimin sebebini sorarak:

«— Bize bir emriniz mi vardı?..»
demez mi?»

«— Eştâfurullah dedim, ve keke-
lemeye çalışarak ilâve ettim:»

«— Sizden bir ricada bulunacak-
tım!»

Adam:

«— Eştâfurullah.. Buyrun, söyle-
yin Sadullah bey!..» dedi.

Haydi, buyrun, söyleyin bakalım?
Yutkundum:

«— Vallahi dedim biraz ayıp ola-

cak ama, mümkünse bir başka oda-
da yalnız konuşsak!..»

Efendi adam, hemen yerinden
kalkarak:

«— Buyrun o halde, dedi, içeriye
geçelim!..»

İçerde, durumu ona açıklayınca-
ya kadar neler geçtiğimi bir ben bi-
lirim, bir de Allah bilir.

Bereket umduğumdan kat kat
nazık, anlayışlı ve olgun davranan
adam ricamı tereddütsüz kabul etti.
Hizmetçiyi, evden ertesi sabah saat
kaçta alacağım hususunda da muta-
bık kalışımızdan sonra, onun ısrarı
ile yeniden sofraya döndük.

Şahit Haticeyi ertesi sabah ilk
uçakla, kendini bekliyecek olan
Nevres'e gönderdim.

Aradan çok geçmemişti. Bir ak-
şam üstü Tepebaşından yukarıya
doğru yürürken, adımın çağırıldığı-
nı duydum. Sesin geldiği tarafa ba-
şımı kaldırınca, oradaki meşhur o-
tellerden birisinin balkonunda bi-
zim Nevres'i görmüyeyim mi?.. El-
leri, kolları ile dâvet işaretleri ya-
parak:

«— Gel... Gel!..» diye çırpınıyordu.

Otele girip odasına çıktığım za-
man, tahminimin tam tersine, onun

yüzünü sevinç, ışıltı gözlerini ne-
şe ile pırıltı buldum: Ben içim-
den:

«— Herhalde dâvayı kazanmış o-
lacak!.. diye düşünürken o:

«— Sana büyük müjdem var!»
dedi.

Merakla ağzının içine bakıyor-
dum.

«— Hani bizim dâvanın senin de
bulunduğun oturumunda bizim o-
rospudan:

«— İffetli müvekkilem!..» diye
bahsedip:

«— Namus, fazilet!.. lâfları ara-
sında bizi tehdide kalkışan bir avu-
kat vardı ya?»

«— Eee?»

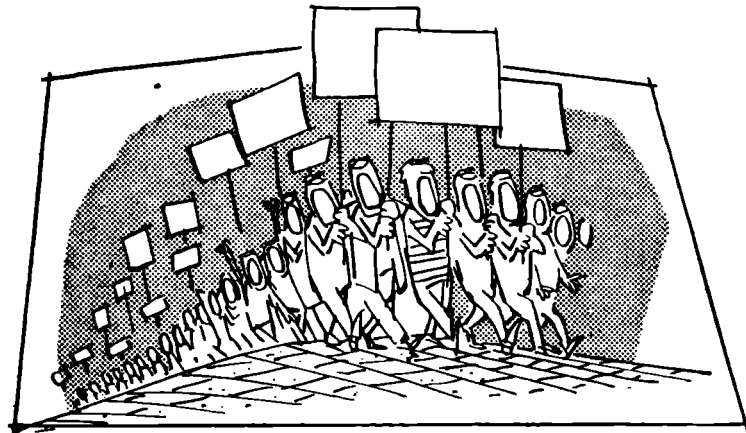
«— Şimdi onun burada iffetli mü-
vekkilesi ile zina işlediğini tesbit
ettim!»

Ben hayretler içinde sordum:

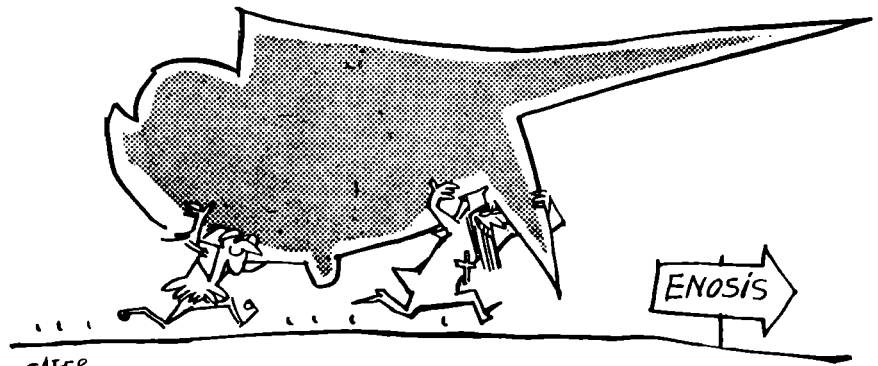
«— Peki, şimdi ne olacak? Biri
bitmeden, bir ikinci zina dâvası mı
açılacak?»

«— Açılacak elbet... Ancak, bu
sefer işi çok sıkı tutuyorum. Çok
eski, çok yakın dostum olan Polis
Müdürü, onları takibe özel bir eki-
bi memur etti.» Bana da:

(Lütfen sahifeyi çeviriniz)

Biz yürüyoruz...

Onlar yürütüyor!

«— Sen bir otele kapan, hiç ortada gözlükme!» dedi. Ben sana kaç defa telefon ettim fakat telefonun cevap vermedi.

«— Bir haftadır, Adada bir dostumda misafirdim.»

«— Seni gökte ararken yerde buldum. Burada yalnızlıktan bunalmıştım. Artık iş bitinceye kadar bir yere bırakmam seni...»

«— İş bitinceye kadar ne demek?»

«— Canım, baskın yapılcaya kadar demek istiyorum. Allah aşkına beni yalnız bırakma!»

«— Ya işler, yazılar?»

«— Burada yazarsın, matbaalara göndeririz. Odada telefon da var. İstedğin yerle, istediğin teması yaparsın!..»

Garip sevincine rağmen, o kadar acınacak bir hali vardı ki, kıramadım.

Büyük otel odasına bir karyola daha yerleştirildi. Aşağıdaki lokantadan gelen yemekleri yeyip, içkileri içerek, baskın beklemeye koyulduk: Çok içiyor, az konuşuyor, daha çok bezik oynamakla vakit geçiriyoruz.

Odamıza ikide bir takip ekibinden bir polis gelip bize durum raporu getiriyor:

«— Yakından izliyoruz... Bütün konuştuklarını duyuyoruz. Bugün Büyükdere'ye gittiler. Yediler, içtiler... Taksim'de ayrıldılar... Öpüş-tüklerini, möpüş-tüklerini görüyoruz ama, o kadarı neye yarar?...»

Nevres esefli bir ciddiyetle tasdik ediyor:

«— Evet o kadarı zina sayılmaz ki? Adam «Teselli için şefkatle öp-tüm» deyip, çıkar işin içinden...»

Polis:

«— Üzülme diyen ve teminat veriyor:

«— Olacak bu iş... Gidecek emin yerleri yok da ondan gecikiyor... Şimdi müstakil bir ev arıyorlar...»

Nevres, müjde almış gibi sevinek dua ediyor:

«— Çabuk bulurlar inşallah.»

Polis yine teminat veriyor:

«— Bulurlar beyim, bulurlar: Bir birlerine çok tutkunlar çünkü!..»

Böylece bir oda içinde günler geçip durdukça ben sıkıttan nerde ise çatlıyacağım.

İkimiz de can ve gönülden dua edip duruyoruz:

«— İnşallah bir an evvel olsa şu iş!»

Bir akşam üstü, bir polis bizi pek sevindiren bir haber getirdi:

«— Çok şükür duanız berakâtı ile evi buldular, hattâ tuttular bile... Biz de, onun tam karşısındaki bir yapının tepesine yuvalandık, dürbünle gözlüyoruz. Ev bomboş olduğu için, şimdilik bir şey olamaz.

Peşlerini hiç bırakmayan arkadaşların bildirdiklerine göre evi çabuk döşeyecekler. Bir somya almışlar, bir şilte almışlar. Bir masa, dört sandalye almışlar. Perde ısmarlamışlar fakat eşyaları, aldıkları yerlere emanet bırakıyorlar. Bir gün hepsini beraber taşıyacaklar herhalde... Şimdi, kap, kacak düztiyorlar!»

Biz, elimizden başka bir şey gelmediği için hep dua ediyoruz:

«— Çabuk düzterler inşallah!»

Nevres sinirleniyor:

«— Canım efendim, o kadar eşyaya ne lüzum var? Bir an evvel girseler ya şu mübarek yere?»

Polis yine teminat veriyor:

«— Girerler beyim, girerler, hep onun için uğraşıyorlar...»

Nevres öfkeli:

«— Girsinler birader girsinler. Onlar işi bitirinceye kadar burada bizim işimiz bitecek.»

Bir akşam, bir büyük müjde daha geldi:

«— Eşyalar eve yerleştirildi beyim... Kadın bugün sabahdan beri evi temizleyip tertipleddi. Fakat akşam herif gelmediği için kadın çı-
kıp gitti!»

Nevres küfürü basıyor:

KAĞER
ZORLU

Politikacı — Rica ederim bizim eve buyrun!

Nasılız?

Başkaları dolaşsın seyyarelerde, ayda,
Biz hâlâ umuyoruz dedikodudan fayda.

Sinirlerimiz bir ok gibi gerilmiş yayda

Kimseyi tuzdırmaya heves gösterme zinhar,
«O kadarcık bir kusur Kadı kızında da var.»

Falcılık gibi saçma şey siyasi yazarlık,
Denizdeki balığa yapılır mı pazarlık?

Her işimiz acayip takmalı bir nazarlık.

(Aklı evvel) çok ama tatbikat sahası dar;
«O kadarcık bir kusur Kadı kızında da var.»

Nasıl gerçekçi olmuş bizden çok önce Batı?
Bizim işlerimize karışmış şüphe hattı.

Adadaki eşek te Avrupa ithalâtı,

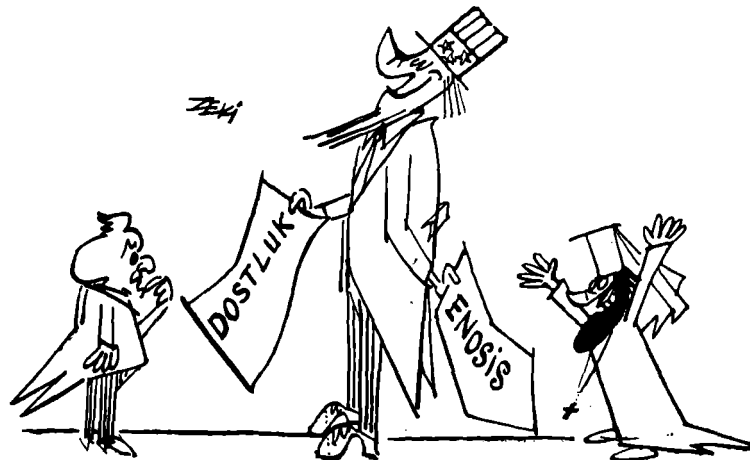
Herkes birbirlerine madik fırsatı arar,
«O kadarcık bir kusur Kadı kızında da var.»

Kedi aşk devresini geçirir kavgalarla,
Sazlar daima dosttur gölde kurbagalarla.

Rençber her zaman hasım köydeki ağalarla

Reform umduğun dağı yeniden kaplamış kar,
«O kadarcık bir kusur Kadı kızında da var.»

Salâhattin KUTLU

Siyasi alış veriş!

«— Vay namussuz vay... Madem karyaya o kadar tutkunsun, hazır ev de dayanıp döşenmiş: Daha hangi cehennemlerde sürtersin?»

Polis:

«— Yatak odası yaptıkları yerin altı boş kömürlük... Eve girdikleri zaman biz oraya da dinleyici koyacağız!» diyor.

«— Hey gidi hey! Bir saltanatlı zina ki gözcüsü, sözcüsü, takipçisi, seyircisi olduktan başka radyo gibi dinleyicisi de var...»

Biz bezik oynarken bir gün Nevres:

«— Beşyüz, dedikten sonra soruyor:»

«— Yahu ne dersin? Bu gece bir iş olabilir mi acaba?»

O işin o gece olup olamayacağını nereden bilebilirim?

Ama sabırsızlanan dostumu avutmak için:

«— Olur inşallah, diyorum.»

O bezik marketine bir beşyüz daha yazarken ilâve ediyor:

«— Yahu ne pısrık herifmiş bu? Ev hazır... Somya hazır... Yatak hazır... Daha ne bekler bu hergele?»

Ben:

«— Kimbilir diyorum, belki kadının bir rahatsızlığı vardır...»

O esefli, esefli cevap veriyor:

«— Hay Allah... Şimdi bir de onun geçmesini mi bekliyeceğiz?...»

Ben çaresiz yine dua ediyorum:

«— Çabuk geçer inşallah...»

Nihayet, bir akşam, bu zamana kadar aldığımız müjdelerin en büyüğü geldi:

«— Müjde beyefendi: Biraz evvel, birlikte eve girdiler. Ben ayrıldığım zaman, getirdikleri öteberi ile öndeki odaya içki sofrası kuruyorlardı... Eh artık her şey kıvamında demek... Kafaları da tuttular mı idi iş tamamdır!»

Bu haberi alınca, Nevres sevinçle boynuma sarıldı:

«— Oh, çok şükür: Allah nihayet bu gece bizi muradımıza kavuşturacak demek!»

Ben, haftalardır eşinin işleyeceği zinayı dört gözle bekleyen bahtiyar kocayı tebrik ediyordum:

«— Gözün aydın Nevres'ciğim!..»

O gece, yapılacağını yitide yitiz umduğumuz baskında hazır bulunmak üzere, polis ekibinin yuvalandığı yapı tarasına biz de çıktık: Cadde üstündeki aydınlık odaya dürbünle bakıyoruz:

Avukatla, iffetli müvekkilesi, büyük bir neşe içinde kadeh tutuşturuyorlar.

Biz ayazda titreyerek bu âlemi seyrederken Nevres:

«— Haydi be adam, haydi be adam, davran artık!..» Mahzuru olmasa, futbol maçı seyircileri gibi çapkın avukatı hücumla teşvik ederek: «— Dayan!..» diye haykıracak!.. Dayan... At şu golü artık!..

Çok şükür sonunda, bu bekleyiş de bitti ve içki odasının elektrikleri söndü.

Az sonra da, yatak odası altında kömürlükte gizlenen dinleyici, polis, yapı merdivenlerini soluk soluğa çıkarak tekmil haberini getirdi.

«— Tamam koşun!»

Polisler, bir dairenin içerden zincirlenmiş kapısını bir omuzda kırarak içeriye daldıkları zaman onlar içinde bulundukları yataktan çıkmağa bile vakit bulmadan basılmışlardı!

Arkalarından içeriye girince, manzarayı biz de gördük: Nevres artık sevincinden nerde ise çıldıracaktı!

Fakat ne dersiniz? Zabıtların tutuluşundan, işin mahkemeye intikalinden sonra, zina, yine kanunların istediği şekilde tesbit edilmiş sayılmadı... Zira karara göre hâkim, müvekkilesi ile avukatının yataktaki dâvalarının dosyasını incelediklerine hükmetmişti!

Ne denilebilir?

Dâva dosyası yataktaki incelenmez diye bir kanunumuz yok ya...

Naci Sadullah Daniş

Festival!

Ankaralıydık. Bu hafta İstanbul'lu olduk, Yapı ve Kredi Bankası'nın organize etmiş olduğu milletlerarası Halkoyunları festivalini görmek için...

Bu arada bir adama, pardon demek içimden geliyor. Kalemimizle az buçuk sataştığım olmuştur kendisine. Sataşırken de samimiydim. Pardon derken de aynı içtenlikle diyorum. Bu adam bir Banka kurucusu. Orası beni ilgilendirmiyor. Bu adam bir tohum ekicisi ve daha önemlisi, bir tohum tutturucusu... Bunca değer tohumunun, ihmal, nemelâzımcılık, bilgisizlik ambarlarında çürüdüğü bir belde, tohum tutturucusu olmak büyük iş!

Festivali organize eden onun bankasında kurduğu bir kültür bölümü. Heyyy Tanıtma ve Turizm Bakanlığı, he heyyy!.. Nicesun? Neredesun?..

He heey televizyonsuz Milli Eğitim Bakanlığı, nicesun?.. Neredesun?..

He heey TRT, nicesun?.. Neredesun?..

He heey, festivali organize edenlerden «lûbiyat, lûbiyat» diye yüzde yirmi vergi alan (bilmiyordum lûbiyat nedir. Bir peltenin ismi sanmıştım. Eğlence demekmiş! Eğlencenin de vergisi varmış! Ve bir milletlerarası festivalden, ki şehir için, memleket için propagandaların en büyüğüdür, Mandy'nin kalça sallamasından aldığı verginin aynı alınırmış «lûbiyat, lûbiyat» diye diye!) Belediyeciler!.. Nicesunuz? Neredesunuz?..

He heey yabancı ekiplerin kostümlerinin, müzik âletlerinin memlekete girişinde çıkışında, «mevzuat mevzuat» diye, sayım suyum var diye bir ömür göstermediği tizliği bir araya toparlayan Gümrük Tekeli (isimde yanlışlık yapmıyorum, düşüncemce yazıyorum ismi) nicesun?.. Neredesun?..

Şipşişkin teşkilâtılarınızla, her coşkuya, her gelişmeye, her kırıya, her pırıya, her doğuşa engel olmaktan başka ne yaptınız senelerdenberi?... Ha?... Ne yaptınız?... Cevap verin sıkıysanız?..

Ben o cevabı da biliyorum:

«Adam yok, adam!.. Para yok para!..»

Adam mı yok?.. Gelin bir ticari müessesenin beş altı kişilik kültür bölümünde dolaştırıyım siz!..

Gelin, Anadolunun müzik hazinesinin, folklor hazinesinin, el işi hazinesinin, kabiliyet hazinesinin nasıl yavaş yavaş metotla derlendiğini görün...

«Adam yokluğundan» madem ki fonksiyonunuzu yapamıyorsunuz, o halde birer kilit vuralım o şanlı şerefli yığce kapılarınıza da, hiç olmazsa adam bulanlara, adam çalıştıranlara, adam yetiştirenlere, günde kırk engel çıkarmıyasınız!

O arada da, kültür alanında büyük hizmetlerini istesem de inkâr edemediğim Kâzım Taşkent'e sunurlu bir pardon çekerim, kendisine, az buçuk sataşmış olduğum için! Adliyede!

İşler çabuk görülsün de vatandaş hoşnut olsun diye Ankara Adliyesini böldüler. Bir kısmı Çankaya'ya taşındı. Ve beni bir sabah sekizde, çok abii! bir polis, aldı götürdü Çankaya Adliyesine, tanıklık etmem için, görmediğim, duymadığım bir vaka için... Bütün tanıklıklar böyle mi oluyor kuzum?

Böyle yerlerde, insan mütevevzi vatandaş yakından görüyor, yakından duyuyor: abii! polisin arkasında kuzu kuzu tanıklığa gittiğim için pişman değilim.

«Huşû» peşindeyim!.. Gönltüm, Adliye binalarının bana huşû vermesini ister! Burada insanlar teraziye konur, tartılır, tartı şaşmaz diye bir his gelsin isterim içime! Halbuki Adliye binaları perişan binalardır, insanların adaleti kadar perişan!.. Çankaya'daki de öyleydi: Dört katlı bir apartman. Her merdiven aralığında bir banka ilânını taşıyan sıralar... (Herhalde o ilânı hirsizlikten oraya kelepçeli getirilen kişi okuyacaktı da, «Haaa, aşırıdığım para bana kalırsa bu bankaya yatırırım!» diye düşüncekti. Başka kime neye yarıyabilirdi ki, o banklardaki ilân?...)

Son katta, Adaletin karşısında boynu büyük bir yığın vatandaş

«Homo Homulus Lupas»: «İnsan insanın kurdudur!»

vardı. Kadınlar yere çömelmişlerdi yorgunluktan. Kara kara testiler gibiydiler çarşaflarının içinde. İhtiyarlar, sanki yorgunluk ağızlarından duman olup çıkacakmış gibi, ağzı açık duruyorlardı. Gözleri duvar ötesinde bir kelepçeli uzakta-ki rüyasına dalıyordu. Gençti. İfadeyi yumuşaktı. Hangi bıçak hangi kemiğine dayanmıştı ki bu hale müşmesi için?

Bilmiyorum, her zaman öyle mi, ama polisler babacandı, şakacıydı. Bir kelepçeliye alışkan bir acımayla bakıyorlardı, b'de arkasındaki granit ciddiliğinde genç jandarma erine... «Sen de yumuşarsın ahabap, bizim gördüğümüzü bir gör» diyen bir halleri vardı...

İri kıyım, dünyayı umursamaz bir şoför, erguvan elbiseli bir hanıma soruyordu: Korur korur, kardeş kardeş:

— «Cürm-ü meşhuttan mı bacım?..»

Kadının irkilmesi ve polislerin göz kaş işareti üzerine gönül almak isteyince gene tutturamadı:

— «Ayakkapların güzelmış bel!..»

Polisler gene göz kaş ettiler, ve o:

— «Gene tutturamadık mı be!..» diye söylendi.

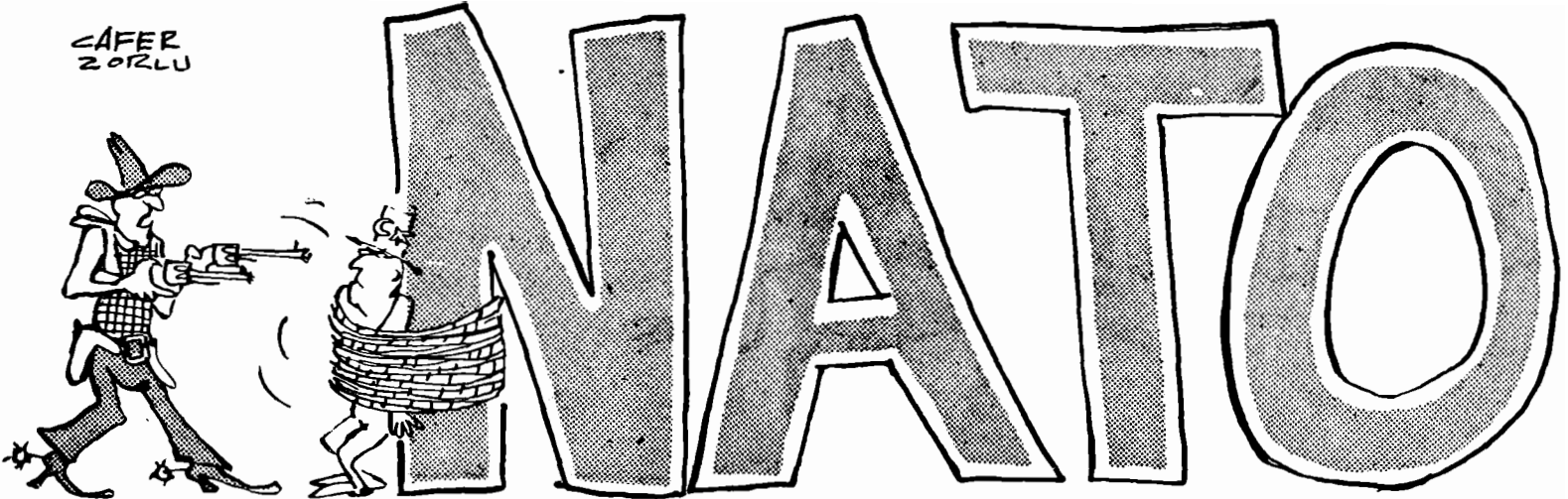
Adaletin karşısında boynu büyük vatandaş yığını bekliyordu kaderini.. Biri bütün durumu özetledi, amma bütütütü:

— «Vatandaş, komşusundan şikâyetçi... Malından şikâyetçi... Canından şikâyetçi... Kendi kendinden şikâyetçiii!..»

Bütütütün durumu, bütütütün, özetliyordu, bu kırık, acılı, görmütüş, çekmiliş ve limon gibi bir ömrün üç damla suyunu sıkmış çıkarmış ses!

Nimet ARZIK

Feridun Cemal Erkin: «Amerika bize kıpırdama diyor» dedi... — Gazeteler —

— Kıpırdama!..

PAZARTESİ :

İtalyan rejisörü Dino de Laurentis, İstanbul'un fethi olayını bir tarihi filmle beyaz perdeye aktarmak için Türkiye'ye geldi. Çeşitli temaslar yaptı. Tanıtma ve Turizm Bakanı Ali İhsan Göğüş'le konuştu. Sonra da:

— Sayın Bakanı pek genç, ya-kışıklı ve fotojenik buldum; kendisine rol teklif ettim... dedi.

Laurentis işinin erbabıdır. Ali İhsan Göğüş'e rol teklif ediyorsa bir nedeni vardır. Ali İhsan, Bakanlık koltuğunda rol kesmiyen ve poz takınmıyan bir eski gazeteci olduğuna göre onda gördüğü cevher nedir?

İşte bunu bilemiyoruz. Ama bildiğimiz bir şey var. İtalyan rejisör Ali İhsan Göğüş'e yön rolünü verdiği filmde öteki Bakanlara da birer rol vermeli. Yoksa hatırları kalır sayın Bakanların...

Hem içlerinde ne marifetliler vardır... Laurentis, yaşlı dede rolünden, fena adam'a, ve her çeşit karakter artistine kadar istediği tipte oyuncu bulabilir. Maksat iyi bir senaryo yazmak, ondan sonrasını bizim Bakanların hakkıyla kıvracaklarına evelallah kimsenin şüphesi yoktur.

SALI :

Gelibolu'da oturmakta olan Kuşçu Dede namıyla maruf bir vatandaşımızın karısı hamile imiş ve üç ay sonra doğuracakmış.

— Olur a, bunda ne fevkalâdelik var? diyeceksiniz. Kuşçu Dedenin 105 yaşında olduğunu söylersek ne fevkalâdelik olduğunu anlarsınız. Bundan altı yıl önce 99 yaşında iken bir kız çocuğu dünyaya gelen ihtiyar genç:

— Daha da çocukların olacak... dermiş.

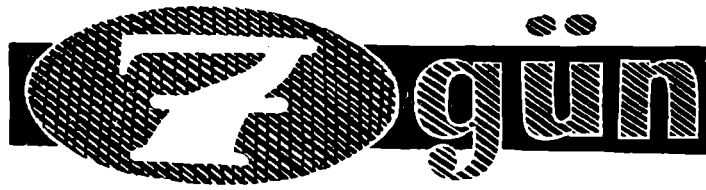
Bu olayı da okuduktan sonra bizde doğum kontrolünün ne kadar imkânsız bir şey olduğuna inanıyoruz. Böyle yüz yaşında vatandaşların dizi dizi çocukları olursa, biz yüzde üç nüfus artışını aşar, dünya rekorunu kıırırız.

Ama nerede bütün bu çocukların yiyecekleri ekmek? Bektaşî Babasının dediği gibi rızkını düşünmedikten sonra yap yap koyuver dünyaya...

Ama Kuşçu Dede şimdi kal-kar da:

— Durun bakalım yahu! Daha yaşım ne, başım ne! Ben bu çocukların hepsini yedirir, içirir, okutur, adam ederim... diye tutturursa bu işte haklı çıkar.

Haydi bakalım Kuşçu Dede, meydan senin!

ÇARŞAMBA :

Lâf nüfus cihetine kaydı mı, kadın erkek ilişkisine ve cinsel meseleye gelir. Bir Fransız aylık dergisinde taze taze okuduğumuz şu fıkrayı daha dumanı üstünde iken Akbaba okuyucularına aktaralım:

Dr. Kinsey Fransa'ya gelir ve Spor Sarayını tıklım tıklım dolduran bir meraklı erkek kalabalığı huzurunda konuşmaya başlar. Biraz sonra da:

— Sayın baylar... diye devam eder, meselelerimizi açıkça ortaya koymalıyız. Evlilikte mutlu olmanın yolu budur. Şimdi soracaklarımıza parmak kaldırarak cevap veriniz. Evlilik hayatında karısı ile her gün sevişenler parmak kaldırırlar!

Salonun üçte ikisi parmağını kaldırır.

— Şimdi iki günde bir kocalık vazifesini yerine getirenler...

Salonun üçte birine yakın kısmı parmak kaldırır.

— Şimdi kocalık ödevlerini haftada bir yerine getirmek imkânını bulanlar?

Beş, on dinleyici parmağını kaldırır.

— Şimdi ayda bir kere imkân bulanlar?

Üç kişi biraz sıkıntılı parmaklarını kaldırır.

Dr. Kinsey ciddiyetle öksüre- rek devam eder:

— Şimdi de yılda bir kere fırsat bulanlar?

Birdenbire en yukarı sıralarda oturan birinin neşe ile ve gürültülü bir şekilde ayağa fırladığını görürler:

— Ben, ben, ben...

Dr. Kinsey merakla:

— Peki ama Mösyö, der, siz nasıl bugün burada bu kadar mesut görünüyorsunuz?

Adam aynı neşeyle cevap verir:

— Çünkü aziz doktor, o yılda bir gelen mutlu gün, işte bugündür!..

PERŞEMBE :

Güneş banyosu kanser yapıyormuş. Çok ciddi (Ah bu ciddiyet!) bir İngiliz tıp dergisinin yazdığına göre, güneş banyosu yapanların cildi, ilerde kanser yapabilecek ışınlarla maruzmuş.

Güneş banyosunun tek faydası vitaminlermiş ki, onlar da gıdalarla normal yollardan sağlanırmış.

Şimdi bu açıklamadan sonra sigara gibi güneş banyosundan da vazgeçileceğini sanırsınız değil mi? Hayır. Çünkü güneş banyosu, sağlıktan çok, insanlara güzellik veren bir mondanite olarak makbul. Düşünün bir kere güneş yanıği bir cildin üstüne makyajını yapmış bir kadının fiyakasını! Bu fiyakadan ve bu güzellik gösterisinden vazgeçecek kadını bulmak zordur.

Hattâ kanser tehlikesi olsa bile...

Eskilerin o gün görmemiş bembeyaz tenli güzelleri yerine şimdi zenci gibi kayış tenli güzeller geçti. Öyle mehtapta şemsiye ile dolaşan nazeninlere güzellik borsasında artık değer verilmiyor...

Ve sosyete borsasında aşık atan hanımlarımızı da alabilersen al güneşten... Güneş onları yakacak, onlar da erkekleri... Çaresiz bir hastalık bu...

Kanserden bile çaresiz...

CUMA :

İkide bir gazetelerde ortaya atılan bir soru var:

— Plân hedefine vardı mı, varmadı mı?

Hükümetin de derdu bu... Yöneticilerin de... Uzmanlar, müdürler, genel müdürler, ve her çeşit bilirkişiler arasında tartışma:

— Plân hedefine vardı mı, varmadı mı?

Ne dersenez deyin, bu çeşit bir tartışma tuhafımıza gidiyor. Çünkü plânlar, insanlar hedeflerine varsınlar diyyedir. Siz bilmediğiniz bir yere gideceğiniz zaman elinize bir plân tutuştururlar. Siz de o kılavuza bakarak gideceğiniz yeri bulursunuz. Yani plân hedefine varmaz, siz varırsınız.

Bizim kalkınma plânı mı hedefine varacak? Biz mi varacağız?

Eski valilerden biri uykuya pek düşkünmüş. Ve makamında sık sık şekerleme yaparmış. Bir gün tahrirat kâtibi kendisine bir meseleyi izah ederken uyuyakalmış. Tahrirat kâtibi terbiyeli adam. Susmuş. Vali bey biraz sonra uyanınca, silkinmiş:

— Ne o, ne sustun?

Adamcağız ezile büzüle:

— Bir parça dalmıştınız da beyefendi?

Vali bey:

— Sen bakma devam et, demiş, ben uyurum ama makam uyumaz!

Ve bu gidişle dostlar, anlaşıyor ki biz varamıyacağız, ama plân hedeflerine varacak. Bu da bir teselli... Vali beyinki gibi...

CUMARTESİ :

Üniversiteye girmek için yurdun çeşitli yerlerinde sınava girmiş 33690 öğrencinin kâğıtlarını elektronik beyin okuyacakmış. Elektronik beyin, sekiz-on imtihan heyetinin üç ayda yapacağı işi bir günde yapacak, kadar kabiliyetli, zeki, ve akıllı imiş.

Dünya öylesine değişti ki şimdi makineler insanların kaderine hükmediyor. Hem de nasıl? Bu elektronik beyin bütün hocalardan daha iyi ve daha çabuk iş yaptığına göre öğrencilerin ondan pek korkmaları gerek...

Ancak cin ngibi bir öğrenci:

— Elektronik beyin on para etmez... dedi.

— Neden?

— İmtihanda kopya yakalıyabilir mi?

— Hayır.

— Peki iltimas yapabilir mi?

— Hayır.

— Öyleyse hiçbir zaman bir öğretmenin yerini tutamaz.

PAZAR :

Bir Alman bilgini Türkiye'ye kırkayakları incelemek için gelmiş. Ve Türkiye'nin kırkayaktan yana pek zengin olduğunu görmüş. Demiş ki:

— Türkiye'de tam iki yüz elli çeşit kırkayak var.

Bizim böyle kırkayaktan yana zengin olmamız şaşılacak bir iş değildir. Bilirsiniz börtü-böcekten yana pek zenginizdir. Hattâ onları ihraç bile ederiz. Haşarattan yana ise karun gibiyizdir.

Bu bakımdan kırkayaklarımızın değerini bir Almanın ağzından işitmek bizi şaşırtmadı. Bizim her isimiz de kırkayağa benzer. Ancak bu kadar çok ayakla yürümek de bilmeyiz. Bakınız size kırkayak için bir şiir:

Mesut dolaşıyordu kırkayak
Bir kurbaga geldi vrak vrak
Dedi ki dostum söyle bana
Hangisinden önce gelir hangi ayak

Kırkayak bunu düşününce şaşı
Kırk ayağı birbirine dolaştı.

Hani bir akıllı çıkıp sorduğu zaman (ki sık sık soruyor) işlerimiz de ayaklarımız gibi birbirine dolaşıp kalıyor ya...

Çağdaş GAZETECİ

BURHAN ESEN

Liseyi bitirince babam:

— Denizci ol.. Karada mihlanıp karı dırıltısı dinleyeceğine, mas-mavi enginlerde martı sesi dinlersin, diyordu.

Annemin fikri başka idi:

— Polisin basamıyacağı bir darp-hane kurup para basmak istiyor-san doktor ol, evlâdım.. Akşama dek elli kişinin paslı diline bakıp, hırıltılı nefesini dinledin mi, yüksek baremdeki bir memurun 30 günde kazanıp da bir günde tükettiği dünyalık, gün batımında avucunda olur.

Ablamın gönlündeki arslan daha başkaydı:

— Milyoner olmuşsun kıymeti yok. Sükseli meslek seçmedikten sonra. Sosyeteye intisap etmenin, gazetelerin dedikodu sütunlarına geçip de meşhur olmanın tek yolu kadın berberi olmaktır. Kuaför ol!..

Ben ünlü bir gazeteci olmak istiyordum. Büyük bir gazetenin baş-yazarı olacaktım. Bu alanda güveniyordum kendime. Yazdığım uzun bir şiirin iki mısraı «Atom araştırma dergisi»nde yayınlanmış, üstelik: «Çok çalışırsam, bu iki satırı şiire benzer bir hale sokabileceğim» belirtilmişti.

Evde hayli tartışma, danışma, soruşturma, kovuşturmadan sonra gazetecilik tahsil etmek üzere Amerikan yolunu tuttum. Yeni dünyaya dönüşümde, uçağın hava meydanına, Türkiye'nin en dehşetli baş-yazarını indirmekte olduğuna inanıyordum. Başyazarımla hükümetleri devirebilecek, ihtilâl kıvılcımları saçabilecek, geri kalmış ülkemi Coniler diyarının seviyesine çıkarabilecektim.

Evde bir hafta kadar iş teklifleri beklediğim halde, hiçbir gazete patronu kapımın ziline parmağını

değdirmiyordu. Amerikadan getirdiğim cıkleti ağzıma, transistörlü radyoyu da koluma taktığım gibi soluğu yüksek tirajlı bir gazetenin sahibinin odasında aldım:

— Amerikadan geliyorum.. İşte diplomam..

— Musahhih kadromuz dolu. Kapıcıya adresini bırak, lâzım olursa çağırırız.. Demez mi? Elimdeki radyoyu kafasına indirerek, başka bir gazeteye gittim. İşe musahhihliği karıştırmamak için, bu sefer, daha çabuk davranarak, teklifi ben yaptım:

— Başyazar olmak istiyorum. Yazılarıma başlamadan önce, makine kısmınızı geliştirmeniz, artacak tiraja cevap verir hale getirmeniz gerekir.. dedim.

Patron Kowboy filmlerindekilerine benzeyen bir kahkaha attı:

— Yanılan yalnız siz değilsiniz. Günde en az on kişi oraya gidecekken buraya gelir. Asabiye doktoru bitsikte!

Deyince, ağzımdaki sakızı «çat» diye suratına çatlatarak oradan uzaklaştım.

Yolda, bir gazetede gece sekreterliği yapan, okul arkadaşlarımdan birine rastladım.

— Ne o, dedi, canın sikkına benziyor, hasta mısın? Amerika özlemi mi çekiyorsun?

Olayları anlattım. Cebimde kapı gibi diploma varken, musahhih bile olmadığımı söyledim. Babâlinin kurdu idi, yılların tecrübesiyle söze başladı:

— Amerikaya gideli, memleketini unutmuşa benziyorsun. Burada iş aramaz, bulunur. Gazetede ne gibi iş bulmak istiyorsun?

Cebimdeki «Newyork Herald Tribune» gazetesi büyüklüğündeki diplomayı çıkarıp gösterdim:

— Başyazar olmak istiyorum. Aşağı idare etmez, diplomama hakaret olur.

— Memlekete geleli gazete okumamış gibi konuşuyorsun. Türk gazetelerinde artık başyazı yok..

— Eyyy, yani?..

— Başyazı yerini sosyete dedikodularına bıraktı. Fıkra sütunlarında yıldız falı çıkıyor. Uydurma romanları da artık okuyun yok. Ünlü sinema fettanlarının: «Yatak odama aldığım erkekler» başlıklı gerçek romanları okuyucuya geliyor. Basınıımızın Amerikadan ithal edemeyeceği sadece bir konu var: Din!

tefrika! Patronlar bunun da bir çaresini bulmadan kalemi eline alarak, Hazreti Ali cenklerini, 12 İmamı, Kerbelâyı çiziktirmeye bak! Başyazarlıktan alacağın ücretin üç mislini avucuna sayacaklardır...

Sekreter arkadaşımın tavsiyelerine uyarak, batıdan doğuya 90 derece bir kavis yaptım. İlk eserim «Hazreti Ali'nin cenkleri» ismini taşıyordu. Bana musahhihliği lâ-yık gören patronun yanına, bu sefer bomba gibi bir eserle gidiyordum. Odasına girince, beni gazetesinde çalışanlardan birine benzetmiş olacaktı:

— Ne var, yine: «Kabine istifa etti» gibi entipüften haberler mi getirdin? Sizi gazeteci yapanın.. Bak, Silifke muhabiri ne kral havadisler buluyor: «Bir yılanın yuttuğu hamile inek, yılanın karnında, ebe-nin yardımı olmadan 3 adet buzağı doğurdu! Buzağıkların ve ineğin sağ-lık durumlarının iyi olduğu öğrenilmiştir?» Gördün mü enteresan haberi? Kafayı işletince okuyucuyu yerinden sıçratacak havadisler nasıl doğuyor? Beyoğlunda basılan randevu evlerinden bize de, okuyucuya da gına geldi..

Patron beni Abanoz mıntıkası muhabiri sanmıştı:

— Ben, dedim, haber değil, tefrika getirdim..

— Çık dışarı..

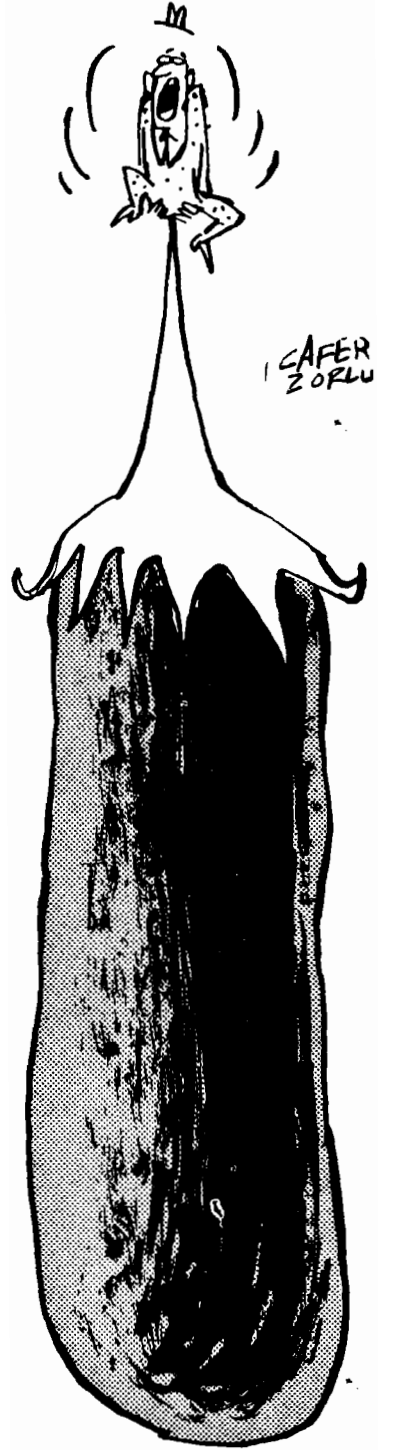
— Dinli Te. tefrika... Hazreti Ali'nin cenkleri!..

Din kelimesi patronu gevşetmişti. Roman müveddelerinin bir başına, bir ortasına, bir de sonuna baktı:

— Yeşşe.. Dedi. Yalnız ismini değiştireceğiz Yirminci asrın atmosferine uyması için, tefrikanın ismi: «Bay Hazreti Ali'nin korkunç maceraları» olacak. Ayrıca metinde de bazı düzeltmeler yapmak gerekiyor. Bizim Agop efendi bu işi halleder. Yirminci yüzyılda sadece zülfikarla yapılacak cenk okuyucuya yavan gelir. Agop ehlidir dinli tefrikalar-daki düzeltmelerin. Ali'nin gerektiği yerde bomba, roket kullanması, hattâ atom fırlatması uygun olur.. İsminiz nedir sizin?

— Çetin Incl..

— Bu adla dinli tefrika yazılmaz. Okuyucuya itimat telkin eden, şöyle oturaklı, muhafazakâr bir müstear bulalım. Bugünden itibaren adınız: Buharalı Abdülmelik İmam-oğlu. Tamam mı? Sen daha modern

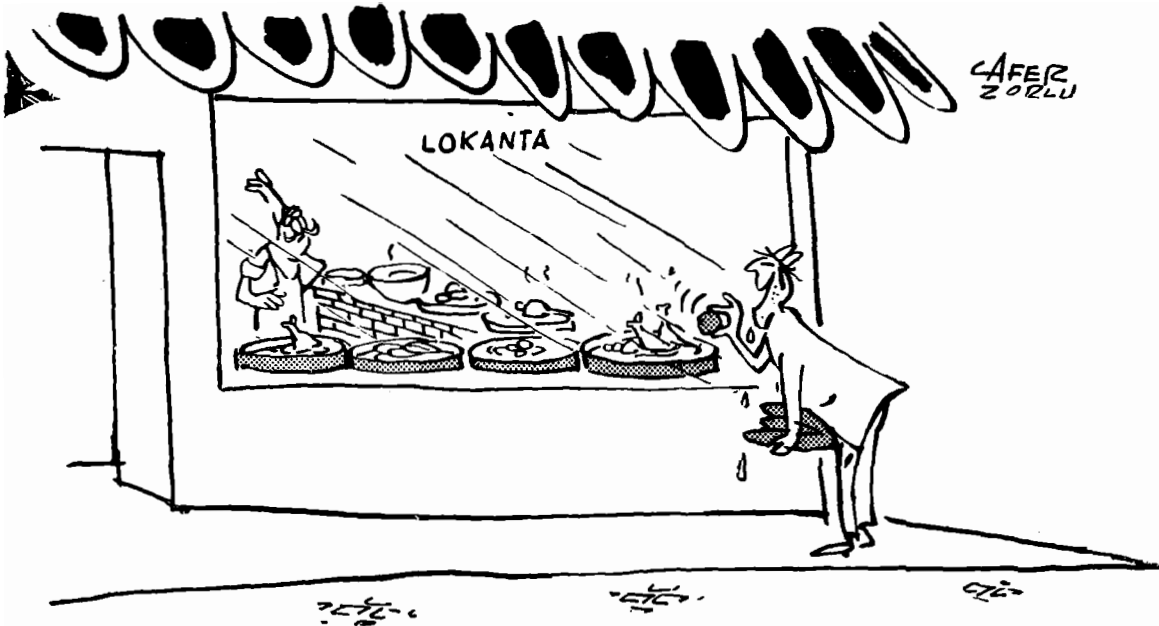
Patlıcan oturtma!

gazeteciliğimizin ulaştığı seviyeyi anlayabilecek yaşı değilsin? Çağdaş okuyucu, eski tasasız okuyucu değil artık. Evliyalardan, enbiyalardan bahseden yazarların özel hayatlarını dedektif gibi izliyor. Matbaaya gelip yazarını görmek istiyor. Seni böyle ütülü pantolon, si-nekkaydı traş, naylon gömlekle görürlerse, vay halimize. Bugünden itibaren sakal bırakacaksın. Alacağın avansla ütüsüz, şalvar bozması bir pantolon, cübbeye benzeyen uzun bir ceket edineceksin.

Ertesi günü orta oyununda softa rolüne çıkmış aktörlerden farkım yoktu. Elimdeki doksanlık tesbihle toprak ibrik dekoru tamamlı-yordu. Kapıdan içeriye girince, evdekilerin hayretten dilleri tutulmuş gibi oldu. Babam:

— Bu ne kıyafet oğlum, dedi, Amerikada gazetecilik öğrendikten sonra Dömbüllü İsmail'in yanına fûğüran mı girdin?..

— Hayır, diye cevap verdim, çağ-daş seviyeye ulaşmış, modern bir gazetemizde dinli tefrika yazarı oldum!

— Müsaade et de canım üzerinden ekmeğimi biraz banayım!

— Aaa, bak karıcığım, sonbahar gelmiş... Artık denize girilmez!

Ahmaklığa övgü

Neden ahmak doğmadık, aptal doğmadık neden?
Düşünmek ve hissetmek: bir kızgın saç misâli...
Ham hayalmiş zekâ'nın saadetle visâli...
Kimse dâvacı değil, deliden, divane'den...
Neden ahmak doğmadık, aptal doğmadık neden?

Vurguncunun vurgun'u, kalpazanın hiylesi,
Olmasaydı bizlere üzüntü vesilesi,
Keyiflice tüterdi maişet nargilesi.
Seyr etmezdik hayatı bu kuytu virânenen.
Neden ahmak doğmadık, aptal doğmadık neden?

Durmadan açık verir açık-yürek, açık-söz,
Heybesini doldurur fırsatçıyla açık-göz,
Zayıfa vur, kavi'nin uçkurunu bağla, çöz.
Pupa yelken gidersin, rüzgâr hiç eksilmeden..
Neden ahmak doğmadık, aptal doğmadık neden?

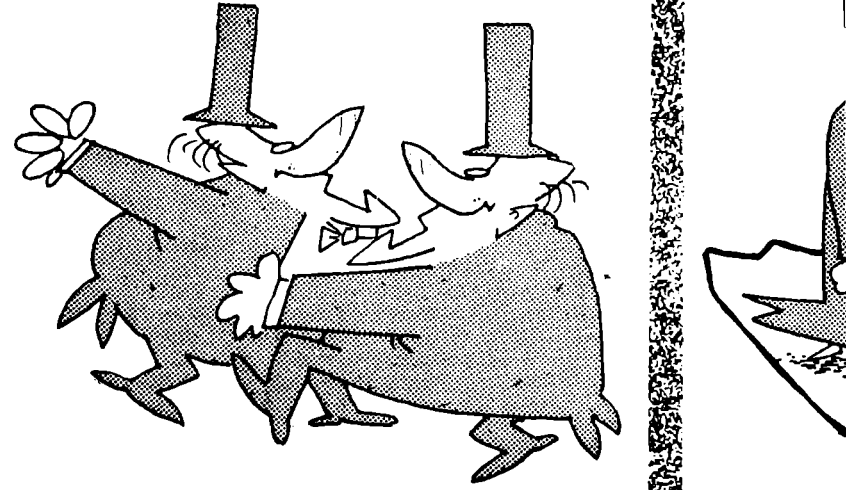
Kimseye vermem diye direndikçe yular'ı,
Hiyanet erbabı'nın bozulur uykuları.
Üstünüze çevrilir iftirâ namluları,
Bıkarsınız, sıçıyan çamurları silmeden.
Neden ahmak doğmadık, aptal doğmadık neden?

Şahap GÜRSEL

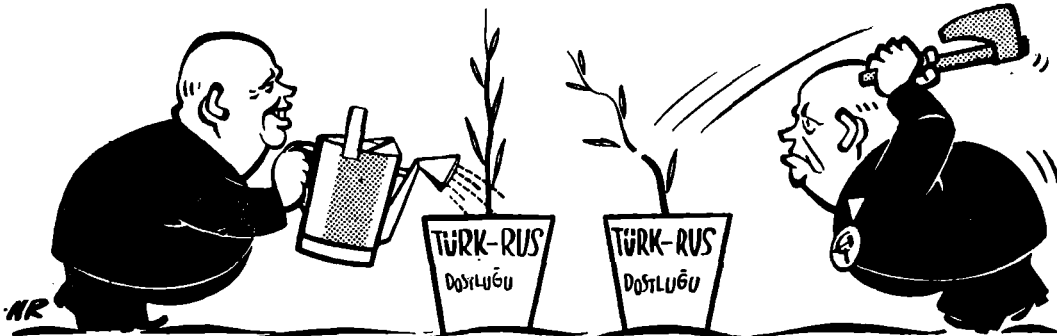
HAZİRAN 1968

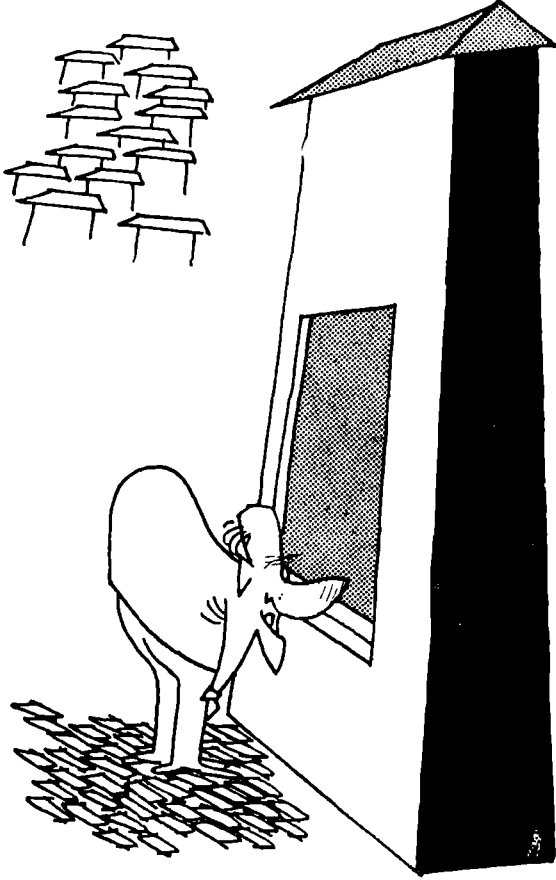
ÇOCUK TİYATROSU

DEVLET TİYATROSU

Bir ömür b

ODA TİYATROSU

Halit
Şekerci

DRAM TİYATROSU

— Aaa, baba bak, bunun altı da açık!..

Kadın dediğin

Onunla kim aşık atsa utulur,
Zokası var bile bile yutulur.
Belki bir gün istatistik tutulur,
Kaç kişiyi tuşla yere sermiştir?

Yaya kaldık o her işte erbapmış,
Kokozların gözlerine serapmış,
Güzellere bakmak büyük sevapmış,
Çok günahkâr bu sevaba ermiştir!

«Mucibine göre amel oluna!»
Ziynet olur zenginlerin koluna!
Toy âşıklar bu fettanın yoluna
Sazlarının tellerini germiştir!

Nerden geçse aynı özlem, aynı ses:
«Kadına bak! Ne kadın be! Ne enfes!»
İşin aslı: herkes bir av, o kafes:
Bu kafese nice kazlar girmiştir!

O ne endam, ne giyiniş, ne caka?
Hak vermeli âlemdeki meraka...
Hastasına Lokman Hekim mutlaka
«Ye» emrini onun için vermiştir!

Salâhattin KUTLU

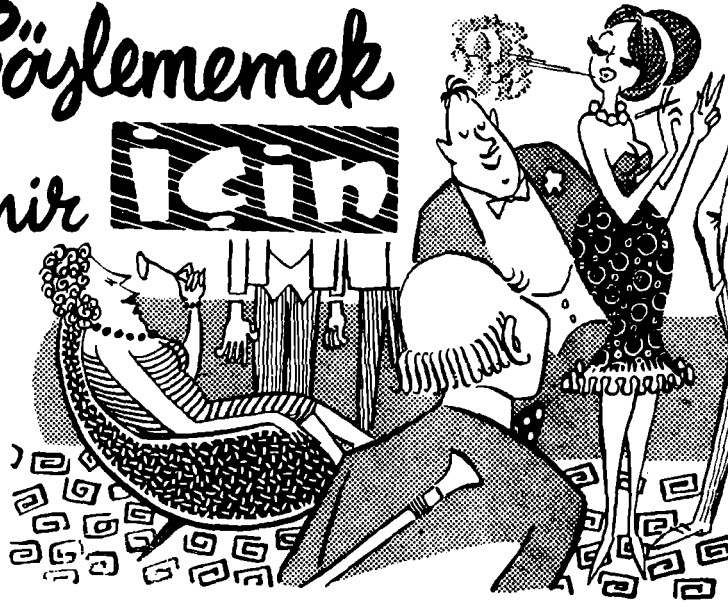

yle geçti!

Yalan Söylememek

PİTİGRİLLİ'den:

Adnan Tahir için

BİLDİĞİMİZ sene sonu top lantılarında birini gözü-nüzün önüne getirin lütfen. Salonun tavanı, büyüklerden ziyade küçüklerin hoşuna gidecek cici bicili bir sürü şeyle süslenmiş. Vakti geldiği zaman misafirlere dağıtılmak üzere bir gün evvel alınan karton şapkalar, maskeler, konfetiler ve diğer teferruat şimdilik dolapta. Salonun bir köşesi büfe haline getirilmiş. Dikdörtgen şeklindeki uzun masanın üzerinde havyardan şampanyaya kadar her türlü yiyecek ve içecek mevcut.

Yeni yılın mutlu olması temennisiyle biraz sonra kadehler kalkacak... Böyle bir gecenin şerefine bol bol kadeh kaldırırların hepsi de ertesi gün yorgan döşek yatacak tabii... Uykusuz kaldıkları için değil... mide fedaına uğradıkları için yatacaklar.

Her sınıftan davetliler var bu toplantıda.

Sosyete hanımları, genç entelektüeller, solgun benizli sanat adamları, eski asilzadeler, yeni zenginler, kıvrak mankenler, kabak kafalı bir filozof, saçları lüzumundan fazla uzun bir akademi üyesi, sadece su içen ve hiç konuşmayan biri... Bu, birinin kimliğini kesin olarak bilen kimse yoktu zaten toplantıda. Kim olduğu bilinen diğer kimselerin de aslında kim olduğu pek iyi bilinmiyordu ya... neyse...

Bu mübarek geceyi daha uygun lokallerde kutlamak arzusu-yu yenemeyen kocalardan bir kısmı başka kocalarla birlikte başka yerlere gitmişler. Bu kocalardan çoğunun karıları ora daydılar. Garip tesadüf, hepsinin de evden çıkış mâzereti aynı idi... Yeni yıl arifesinde annele-rini ziyarete gidip hayır dua almak ihtiyacını duymuşlardı bir denbire.

Her bakımdan birbirine zıd

kimselerin bir araya gelmesiyle son şeklini bulmuş «Parizyen» sıfatına yüzde yüz lâyık bir toplantıydı.

Yalnız su içerek hiç konuşma-yan esrarengiz adamdan gayrı herkes toplantının orta noktası olmak için elinden gelen gayreti sarfediyor, bütün dikkatleri kendi üstünde toplamağa çalışıyor-du.

Fakat emekler boşunaydı. Çün-kü bütün dikkatler bir tek kişi-nin üzerinde toplanmıştı zaten. Kızıl saçlı bir dilberdi bu... Ama Tanrı şimdiye kadar hiçbir ka-dın kuluna böylesine kızıl saç-lar vermediğine göre bu işde bir iş vardı muhakkak.

Baudelaire, çevresinde şaşkın-lık yaratmak için günün birinde kalkmış saçlarını yeşile boya-mış. Maxime du Camp: «Zavalı dostum, zamanımızda kimin saç-ları yeşil değil ki...» diyerek onu hayal kırıklığına uğrattacak ka-dar hınzır davranmasaymış üs-tadın hevesi kursağında kalma-yacakmış ama olmamış işte...

O günden bu yana moda âlemi daha neler gördü neler... Siya-ha «Karga kanadı», kırmızıya «Garibaldi Gömleği», sarıya «Al-tın Şelâle», kumrala «Hindistan Cevizi» gibi isimler takarak bir-birleriyle yarışa giren berberler çoban kuşağındaki bütün renk-leri denemekten geri kalmadı-lar.

Fakat bütün bunlar şimdi çok demode. Kadınlar, berber kol-tuğuna mihanıp kalarak kafa-larını bir takım hüviyeti şüpheli boyalara teslim etmektense her renkten bir peruka almak sure-tiyle bir düzüne başa birden sa-hip olabiliyorlar.

Salondaki kızıl saçlı kadın o anda ne yapmıştı da bütün dik-katleri kendinde toplamıştı aca-ba?... Büyük bir yıldız mıydı?... Ünlü bir kişinin metresi mi-ydi?... Gözkamaştıracı bir mirasa mı konmuştu?... Gaipen haber-ler veren modern bir falcı mı-ydı?... Hayır, ne oydu ne de bu... Sadece son günlerde aşk üzeri-ne bir kitap yazmıştı. Genç ka-dının bütün ihtirasını bu kitap-larda, kitaptaki bütün cinsi özel-likleri de genç kadında bulmak mümkündü.

Eser yayınlanır yayımlanmaz dedikodu yazarları ile skandal muhabirleri genç kadına dört elle sarılmışlardı. Yatak odası ile banyo küveti dahil bilinme-yen tarafı kalmamıştı artık. Git-tiği yerler, ettiği danslar, alenen gezdiği erkekler, gizlice buluş-tuğu sevgililer, tercih ettiği ye-mek ve içkiler, moda hakkın-da ki fikirleri, hangi renklerden hoşlandığı ve kaç kere evlenip ayrıldığı...

Bir kocası vardı. Fakat neyin nesiydi?... Suriyeli miydi, Mek-sikalı mıydı yoksa İtalyan mı?...

Kesin olarak bilen yoktu. Çeşitli inemleklerle bir sürü iş yapı-yor, gerektiği zaman her cebin-den ayrı bir pasaport çıkarabi-liyordu. Kumar konusunda Mon-te-Carlo'daki bütün gazinoları yıldırıyor, karısının ismini ver-diği yatı ile de silâh kaçakçılığı yaptığı söyleniyordu.

Kızıl saçlı genç kadın, etrafı-nı alan kalabalığa anlatıyordu:

— «Bir sevgili ile böbrekteki taş arasında zerre kadar fark yoktur bence... İkiisi de rahat-sız eder insanı... Ön plandaki sebep kıskançlık tabii!»

Genç kadına sahip olabilmek için böbrek sancısını bile göze alacak kadar onu beğenen er-keklerden biri:

— «Evet, kocanın kıskançlı-ğı...» diye mırıldanmıştı.

— «Hayır... Sevgililerin kıs-kançlığı...» diye beriki hemen düzeltti. «Kıskanç bir sevgili en geniş yürekli bir insanın bile tahammül edemeyeceği kadar huzur bozucu, sıkıntı verici bir mahlûktur. Bir aşığınız varsa dikkat edin... hedefi daima koca-nızdır... Kanunun, evdeki meşru erkeğe tanıdığı haklar aklına geldikçe çıldırır... arar, tarar, takip eder, inceler, en olmayacak mevzularda ısrar eder... ya size sorduğu mânasız sualler: «Koca-nın kolları arasına büzüldüğün zaman da aynı kelimeleri söylü-yorsun değil mi?» Bu suali so-rarken boğmak istiyormuşçasına on parmağını birden gırtlığını-za doğru uzatmıştır. Siz, istedi-ğiniz kadar unutmaya çalışın... evli olduğunuzu o, size daima hatırlatacaktır: «Ya kocan...? Ya seninki?... Ya şu herif?» Ka-dını, yalan söylemeğe mecbur eden bir tek koca tasavvur edi-lemez. Kocalar, durumlarının karakteri itibariyle söylenen her şeye derhal inanırlar. Fakat sev-gililer asla... İhaneti haber alan bir koca alt tarafı «Bir daha duymıyayım... bir daha görmiye-yim... kim bu zipçıktı... böyle... senin klasına yakışır mı... elâ-leme karşı ayıp...» demekle yetinecektir. Koca, alışkanlığın yıprattığı, lâkaydinin gevşettiği bir adamdır. Kanunun kendisine verdiği garantiyi gerektiği za-man bir kalkan gibi kullanmak tan öteye gidemez. Fakat sevgili daima tetiktedir... her şeyden ve herkesten şüphelenir... Elindeki kadını her an kaçırmak ihtimali onu hırçın ve çekilmez bir adam haline getirecektir en kısa bir zamanda. Bu yüzden daima is-tim üstündedir, daima da muh-teristir. Aşkın tansiyonu ile hü-crerlerdeki canlılık arasında eşit bir orantı vardır... Evlilik yılla-rının artması nispetinde bu can-lılık azalacak, günün birinde de yok olacaktır... ölüm, protoplaz-manın ataleti ise, evlilik de aş-kın ölümüdür bence... Doğru mu söylüyorum doktor?...»

Toplantıda hazır bulunan dok-tor kaçınıcı kadehteydi kimbi-lir?... Yılan gibi kıvrana kıvrana aşktan bahseden bu kadın yan-lış da söylese doğru diyecekti tabii:

— «Tamamıyla haklısınız... Tebrik ederim sizi...»

— «İnsan haklarına ve bütün eşitlik iddialarına rağmen, ka-

— Bakın kızlar, benim de kalbim var!

MİLLETLER GÜLÜYOR

Çiftçi

Amerika Birleşik Devletleri, Ohio eyaleti vergi memuru, çiftliğin bahçesinde çalışan kadına sorar;

— Tom Dickson burada mı?
Parayla ilgili her türlü lâftan, bilhassa ziyaretlerden nefret eden çiftçinin karısı omuzlarını silker;
— Burası Tom Dickson'un çiftliği, ama kendisi burada değil!
— Nerede?
— Ahırda!...
— Gidip görebilir miyim?
— Eğer arzu ediyorsanız tabii...
— Onu kolayca tanıyabilir miyim?
— Tabii, tabii... Favorili bir tek o var! Ötekilerin hepsi boy-nuzlu!...

Kimin?

Hollywood'da iki yıldız stüdyonun yanındaki barda viskilerini yudumlarken bir tanesi sevinçle:
— Sana bir müjdem var! dedi, çok yakında evleniyorum!...
— Bravo! Kimin kocasıyla?...

Dikiş

Boubou kuzguni siyah bir Orta Afrika yerlisiydi.
Bir gün fena halde hastalandı. Doktor apandisit teşhisi koydu. Ertesi gün de Boubou ameliyat edildi. Kendine gelen Boubou, gözlerini açar açmaz doktora küfür etmeğe başladı. O kadar çok bağırdı ki, doktor bunları duydu:
— Nesi var! diye sordu.
— Hiç efendim dedi hemşire gülererek, yarasını beyaz iplikle dikmişsiniz de...

— Ne duruyorsunuz?. Sizin eliniz yok mu?
— Var ama cesaret edemiyorum!

— Güya bu civarda askeri tatbikat varmış...
İşit te inanma..

Şarkılar

İsabelle'e Bertrand, uzun zamandan beri arkadaşlık ediyorlardı. Son günlerde pek samimi olmuşken, genç kız ansızın annesine;
— Artık her şey bitti! dedi, Bertrand'ı bir daha görmeyeceğim!..
— Niçin?
— Çok ayıp sözleri olan birçok şarkı biliyor!
Kadının gözleri hayretle açıldı:
— Onların senin yanında mı söylüyor?..
— Hayır, ıslıkla çalıyor!...

Şans

İki İskoç garda trenlerini bekliyor, bir yandan da arkadaşları Bill'i çekiyorlardı.
— Görülmemiş şey! dedi birincisi, Bill'in muazzam bir şansı var!..
— Hayret!
— Bak anlatayım. Geçen sene kendine kaza sigortası yaptırmıştı, üç gün sonra bacağı kırıldı. Altı ay önce evini yangına karşı sigorta ettirmişti, bir hafta sonra evi yandı.
Sonucunu biliyor musun?
— Hayır, nereden bileyim?
— Sekiz gün önce de hayat sigortası yaptırmıştı, vallahi inan bana dostum, dün değil evvelsi gün öldü!...

Baba yadigarı

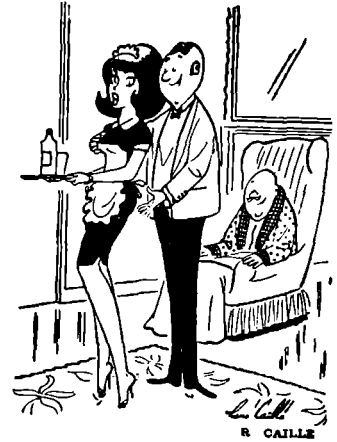
Günlerden pazardı. İki İskoç sokakta karşılaştılar. Para harcamak istemedikleri için kahveye girmediler, yolun kenarında durup çene çalmaya başladılar. Aradan epey bir zaman geçti. Birincisi;
— Geç oldu galiba? dedi,
Cebinden bir saat çıkardı, baktı. Öteki hemen atıldı;
— Saatin ne güzel!..
— Babamın hâtası. Ölüm döşeğindeyken bana sattıydı!

Sıkıntı

Onésime, arada bir oflıyan, canının sıkıldığını da her vesilede belirten Boniface'a;
— Gene neye üzülüyorsunuz? diye sordu.
— Bil bakalım?..
— Sıhhatin mi bozuk?
— Hayır, işlerim!
— Daha geçen gün millî piyangodan bir milyon frank kazandığını duydum.
— Evet, doğru!..
— Onbeş gün önce de Toto'dan 50.000 frank kazanmışsın!..
— Evet, o da doğru!..
— Dün de 300.000 frank kâr ederek, elindeki senetleri sattın!..
— Hayır 400.000 frank!..
— Gene de halinden şikâyet mi ediyorsun?
Boniface bir kere daha iç geçirdi:
— Nasıl etmem?.. Bu sabah-tan beri hiçbir şey yok!...

Dua

Amerika Birleşik Devletlerinin güney eyaletlerinde, sakinlerinin taassubuyla tanınmış bir kasabada, bakkal Jim dükkânını kapatıyordu. Kepenkleri iyice indirip, kilitlerini kontrol ettikten sonra, çırağına seslendi:
— Johnny süte su karıştırdın mı?
— Evet patron!
— Pudra şekerine kâfi miktarda alıcı koydun mu?
— Evet!
— Viskinin içine ispirto ilâve etmeyi unutmadın ya?..
— Hayır, hepsi tamam.
— Öyleyse gel, akşam duamızı yapalım!..

— Bu seferki beyefendi için!..

dın köle olmaktan kurtulamıyor bir türlü... Niçin?... Kendisini daima göz hapsinde tutan birine hesap vermeğe mecbur da onun için...» diye kızıl saçlı dilber devam ediyordu. «Bitmez tükenmez sualler: «Ne düşünürsünüz?.. Niye geç kaldın?... Kocan ne vakit dönüyor?... Geceleri ayrı mı yatıyorsunuz beraber mi?... Niye ayrı, neden beraber?... Tabii, kocan değil mi mâni olamazsın ki... Canı nasıl isterse, aklına nasıl eser-

se öyle yapacaktır...» Bunlara teker teker cevap vermektense «Merak etme kocamın bir metresi var» şeklinde bir yalan uydururken başka çare yok. Bazı geri memleketlerde karısının sevgilisini öldüren erkekler sık sık rastlanıyor. Buna mukabil ileri memleketlerde durum tamamiyle tersine. Kadının sevgilisi kocayı öldürüyor... Sayın doktor, bir ameliyat yaparmış çasına kabuğundan ustalıkla sıyrdığınız o istiridyeyi bana lüt-

feder misiniz?...

Doktorun uzattığı istiridyeyi zarif bir hareketle dudaklarının arasına götürmüştü. Yavaş yavaş çiğnedi, yuttu. Tadını çıkarmak istiyormuş gibi bir an gözlerini kapadı. Konuyu, sıkı bir düğümle bağlamanın zamanı da gelmişti:

— «Netice şu... Bir defacık olsun yalan söylemek mecburiyetinde kalmaksızın huzur ve sükun içinde yaşamak isteyen kadınların...»

Yalnız su içen ve hiç konuşmayan adam cümlelerinin ucunu yakalamıştı. Şöyle dedi:

— «Sevgiliden vazgeçmeleri şart...»

Kızıl saçlı kadın gülüyordu. Yalnız sesiyle, dudakları ile ve çehre hatları ile değil... göğsünün uçları ile de:

— «Hayır efendim... kocadan vazgeçmeleri şart...»

Çeviren :
Adnan Tahir

Dünden BUGÜNE

DERLEYEN: Kudret Sinan

Gazetelerden: Fenerliler, Yunan takımına beş gol attılar..

Eski Türk Mizahı

Gazeteciliğin şanıdır

İkinci Meşrutiyet sonrası mizah dergilerinden (Cadalo), ilk sayısında kendisini şöyle tanıtır:

«Cadalo — Sizi gidi maşa bacaklı züppeler siziiii!.. Sizi gidi kaynana sopası önünden kaçmış gelin suratlı yumurcaklar siziiii!.. Kendinizi dev aynasında görüp, meydanı boş bulup elin etlisine sütüsüne karışmağa başlarsınız haaa!.. Durun bakalım hele, daha küpe bile girmeden sirke mi oldum sanıyorsunuz kendinizi Heeyyyy... Cavalacoz; neredesin boyu batası?..

Cavalacoz — Lebbeyk sultanım!..

Cadalo — Neredesin, kavanoz kafalı sarsak?

Cavalacoz — A canım, durup dururken bu kadar ağız bozukluğunu da nereden çıkardın?

Cadalo — Tabii çıkaracağım ayol, ben artık gazeteci oldum; gazeteci olduktan sonra da doğru dürüst konuşacak değilim ya...»

Gelenler - Gidenler

Bir vakitler gazetelerde bir «Gelenler - Gidenler» sütunu bulunur; bu sütunda her gün şehre gelip şehirden giden önemli kişiler hakkında kısa bilgiler verilirdi. 1908 yılının (Afacan) adlı mizah dergisi, «Gelenler - Gidenler» sütununda şu önemli haberleri veriyor:

«Bu hafta şehrimizi teşrif eden pathcan efendi hazretleriyle bamyı bey ve karpuz ağalardan bir kısmı esnafta kalmış, bir kısmı mide limanına gitmişlerdir... Üzümlü, incir, şeftali hanımlarla Mustafa Bey Zade Armut Bey de gelmişlerse de, bu aslızadeler şimdilik kibar konakları ile lüks lokantalarda ikamet, tercih etmektedirler... Soğan Ağa, Hacı Fasulya, domates dayı ve maydanoz abla, bir maddettir halk arasında dolaşıp onlarla haşır neşir olmaktadır.»

Hattı Hümayun Nedir?

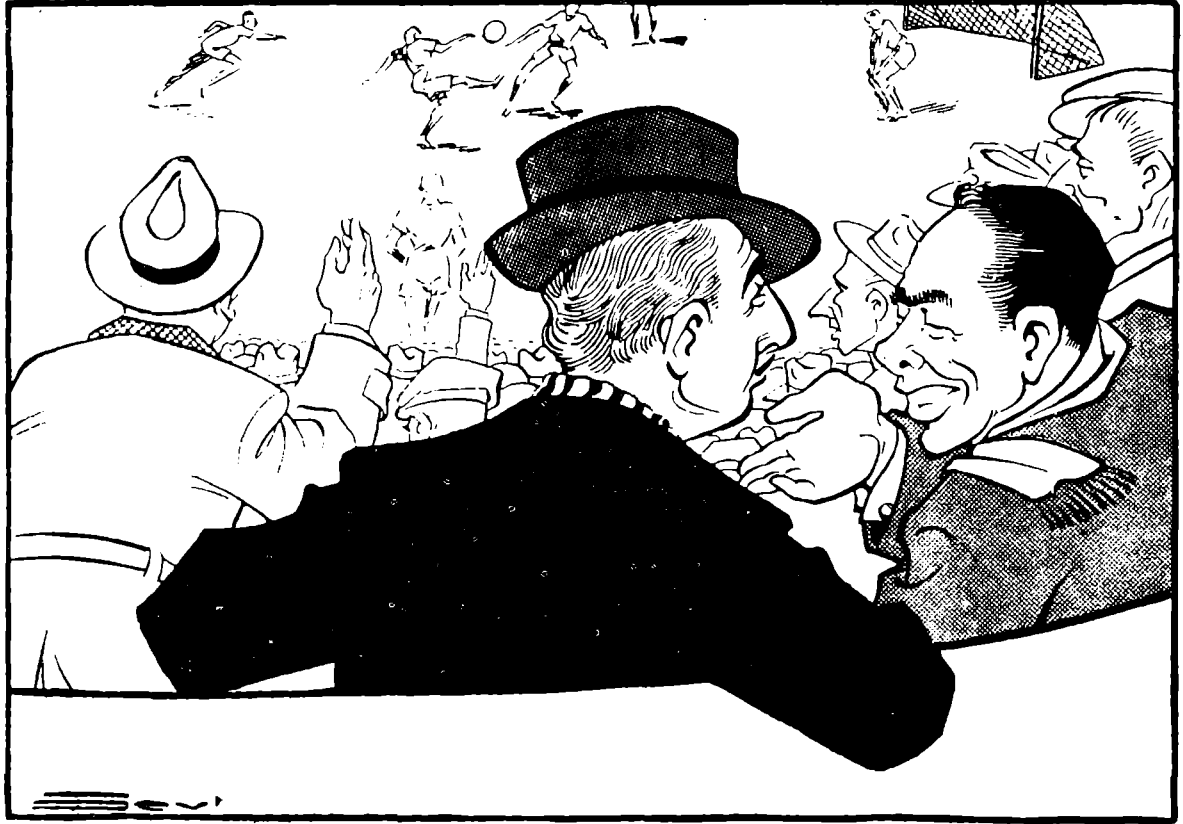
İkinci Meşrutiyet devri mizah gazetelerinden (Mir'atı Alem) de, meşrutiyetin yeniden ilanı ile ilgili haberler verilirken, şöyle deniliyor:

«Hattı Hümayun okunuyor, herkes dikkatle ve sessizlikle dinliyordu. Bu arada yanyana duran iki kişiden biri ötekine:

— Yahu; Hattı Hümayun, hattı hümayun diye bir sözdür söylenip duruyor. Allah aşkına anlatsana bana, şu hattı hümayun nedir?

Diye sordu. Öteki ciddiyetle ve bilgiç bilgiç cevap verdi:

— Hattı hümayun ne demek olur mu? Bundan sonra gâvurlara gâvur demiyeceğiz işte o kadar..»

— Zavallı Yunanlılar.. Beş gol yediler!

— Elbet yerler.. Açlık bu!

[Yirmi yıl önceki Akbaba koleksiyonundan]

ABDÜLÂZİZ ve Abdülhamid devirlerinde Selânik, İzmir, Beyrut... gibi büyük şehirlerde yabancı uyruklu, özellikle Avrupalı kişiler pek çok olduğu için, devlet bu çeşit şehirlerde «Umur-ı Ecnebiye Müdürlüğü» adlı bir memurluk kurmuştu. Umur-ı Ecnebiye Müdürlüğü'nün görevi, bu kişilerle devlet ve hükümet arasındaki işleri yönetmekti.

İkinci Abdülhamid zamanında Selânik Umur-ı Ecnebiye Müdürü Yusuf Efendi isminde bir adamdı. Yusuf Efendi, gösterişe, hele rütbe ve nişanlara çok düşküncü. Bir süre önce Kudüs'te bulunurken, hem orayı sık sık gezen yabancı devlet büyüklerinden, hem de hükümetten epeyi nişanlar, madalyalar almıştı. En büyük mutluluğu eşine dostuna sık sık bun-

Tarihte Mizah

Hem de yirmiüç tane

ları göstermek, resmi günlerde göğsünü bunlarla doldurmaktı.

Bir gün Selânik'te Yusuf Efendiye göre pek önemli bir olay oldu. Şehrin ünlü tacirlerinden İngiliz uyruklu Alfred Abot'a, padişah tarafından, Üçüncü Nişanı Osmanî verildi. Yusuf Efendi, bu çok önemli haberi alınca Mr. Abot'un evine koştu. Hararetle onu tebrike koyuldu. Oysa ki Mr. Abot'un öyle nişanla, rütbeyle fazla ilgisi yoktu. Yusuf Efendi'nin tebriklerini, iki gün önce doğan çocuğu için sa-

miyordu. Teşekkür ettikten sonra ona:

«— İnşallah sizin de vardır; yoksa Allah size de nasip etsin.» Dedi. Yusuf Efendi'ninse çocuktan haberi yoktu; dostunu nişanlardan söz ediyor sandığı için, gururlanarak cevap verdi:

«— Olmaz olur mu efendim? Tabii var. Hem de yirmi üç tane..»

Alfred Abot'un gözleri fal taşı gibi açılmıştı:

«— Ne diyorsunuz? Yirmi üç tane mi? Demeyin Allah aşkına?»

«— Vallahi yirmi üç tane.. Ben, Selânik'e gelmeden önce uzun süre Kudüs'te bulunmuşum. Oraya yabancı devlet büyükleri sık sık gelirler. Çoğunu bu adamların sayesinde elde ettim.»

Bu açıklama karşısında Mr. Alfred Abot, şaşkınlıktan ve nefretten çılgına dönmüştü. Bu ah-lâksız adamı evinden nasıl kovacağını düşünüp kaşını gözünü oynatarken mesele biraz sonra anlaşıldı. Sayılar doğruydum ama konular ayrıydı. Bu sefer kaş göz oynatmak sırası Yusuf Efendiye gelmişti.

Özdeyişlerde mizah :

Dünyada pek az kimse yaşlanmasını bilir. — Larofuko —

Burada, bir insan olarak doğup bir bakkal olarak ölen biri yatıyor.

— A. Austin'in mezar taşı — Pek cimri bir adamdı, Tımmı Viyattı adı;

Eski Şiirde Mizah

Bilimsel Şiirler

On dokuzuncu yüzyıl sonlarında, bir ara, şiire bilimsel bir nitelik katma akımı başgöstermişti. Bu akımın Türkiye'deki öncüsü Beşir Fuad Beydi. Bu akımın etkisi altında yazılmış şiirlerden, birer beytlik iki örnek sunuyoruz. Bu örneklerden biri dil öğrenimi, öteki kimya konusundadır.

İçtiğin âlâ suyu terkip eden ecza nedir?

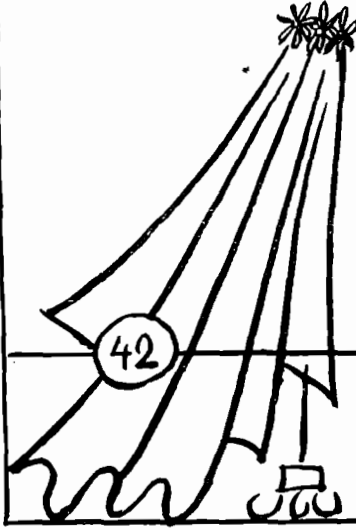
• İdroyenle oksijendir, oksijenle idroyen...

Aşk amurdur, fer demirdir, er hava;

Monşer azizim demektir, bonjur ise merhaba...

SATILIK GELİN ESVABI

YAZAN - ADNAN TAHRİR
ÇİZEN - TURHAN SELÇUK

BİR MİRASCI BİR ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 35 —

Yırtık Leylâ, kızı iğfal eden adamın geldiğini öğrenince, bu parmaklarının arasına birkaç jilet sıkıştırmış. Adam dışarı çıkınca, herifin neresi gelirse veretmiş jileti... Adamı parça parça doğruyor. Beyim, adamdan bir kan fışkırıyor, bir kan fışkırıyor, bu bizim bahçe hep kan gölü oldu. Belki yirmi erkek varız, adamı Yırtık Leylâ'nın elinden kurtaramıyoruz. O koca herif, jiletleri yedikçe öküzler gibi böğürüyor, fakat kadının pençesinden kurtulamıyor ki... O yana kaçıyor, Yırtık Leylâ tepesinde; bu yana fırlıyor, Yırtık Leylâ ensesinde... Adamı pırasa gibi doğruyor canım... Yırtık Leylâ, hiç sesini çıkarmadan, büyük bir dikkatle işini görmede, adam kesmiyor da, sanki bir evkadını mutbaktaki havuç doğruyor. Beyim, ben diyeyim yarım saat, siz deyin bir saat... Adamı kurtarmadık elinden. Doktorlar, hademeler, polisler, hep uğraşıyoruz. Allah tarafından o Yırtık Leylâ'ya bir kuvvet gelmiş ki dev kuvveti, ayırmaya gelenleri elinin tersiyle bir itti miydi, beş adım öte savuruyor... Canavar olmuş Yırtık Leylâ...

Adamı gözgöre boğazlıyor yahu... Salhanede sığır boğazlar gibi boğazlıyor. Neyse beyim, adamı dışarı aşırtıp kapıyı kapadık da, kurtardık. Adamı cankurtaranla alıp götürdüler. Bilmem, öldü mü, kaldı mı... Ama sağ kaldıysa da artık ondan hayır gelmez, yarım kalmıştır.

Yırtık Leylâ'nın eli, yüzü, gözü, üstübaşı kan içinde... Şu karışık duvarın dibine çöktü, derinden bir,

— Ooooh, çektikten sonra, işte şimdi intikamımı aldım... dedi.

Bana öyle geldi ki, sanki kendisini iğfal edip de bu yollara düşüren herifi kesip doğramış gibi rahatladı.

Bir zaan sustu. Nöbetçi doktorlarla arası iyiydi. Nöbetçi doktor,

— İyi mi yaptın Leylâ, dedi, başın derde girecek...

Bunun üzerine beyim, Leylâ'yı bir gülme tutsun...

— Ben zaten ölmüşüm, dedi doktora, belâdan korkan kim?

Sinirli sinirli gülüyor, katıla katıla... Güldü güldü...

Doktor,
— Hiç ellmeyin, bırakın kendi haline... dedi.

Bir zaman güldükten sonra, bu sefer ağlamaya başladı. Alıp koşuğa götürdüler.

İşte Yırtık Leylâ'yı son görüşüm bu oldu. Bir daha da buraya hiç gelmedi. Bilmem, o işten dolayı hapse mi atıldılar, ne oldu...

Buyrun Melâhat Hanım... Sorunuz mu? Ne diyorlar? Nerdeymiş? Bilen yok mu? Tanıyorlarmış ama, demek şimdi nerde ol-

duğunu bir bilen çıkmadı... Yaaa... Uzun zamandır ortalarda görünmüyormuş demek... Çalışmıyormuş... Pekiy Melâhat Hanım, teşekkür ederim. Gidebilirsiniz...

Çok yazık... Koşuğlardaki kadınlardan da nerde olduğunu bilen yok... Vah vah... Üzüldüm... Nerde bulabilirsiniz acaba? Val-la beyim, ne diyeyim, kimbilir belki de ölmüştür... Kurtulmuştur zavallı...

Güle güle efendim... Güle güle... Hiçbir şey değil, ne olacak, vazifemiz beyim. Güle güle...

**MİS KAMEPA'NIN GÖBEĞİ KOPÇA KOPARAN,
LÂSTİK SÖKEN, FERMUAR PARALAYAN, DÂNSÖZ KEKLİK**

Bilmez olur muyum, bilmez olur muyum hiç... Hem de iyisini bilirim, gayetle iyi tanırım... Yok canım, ne Betül'ü?.. Evet, Betül ya, onun piyasadaki asıl ismi Gülcan Keklik'ti. Betül dedin mi, kimse tanımaz... Onun için sen bulamıyorsun oğlum; dansöz Gülcan Keklik diye arı-yacaksın... Hoş, aradan seneler geçti, şimdi kimbilir nerelerdedir ya... Onu, sen en iyisi bar sahiplerine, pavyonculara, gazinoculara filân soracaksın. Bilse bilse gene ancak onlar bilir. Ama Betül diye ararsan, nafiye, bulamazsın... Ben de onun Betül olduğunu bir tesadüfle öğrendim. Malûm ya, bu dansöz

kısının seksen türlü ismi vardır, hangisi esastır, hangisi sahtedir, vallahi onu polis de, ah-lâk zabıtası da bilemez.

Ben o zamanlar, İstanbul Belediyesi'nde Beyoğlu kısmında tahsilât şefiydim. Ne demek tahsilât şefi biliyor musun, gözünü aç oğlum, kral demek kral... Yani, o zamanlar Beyoğlu'nun kralıyım.

Sen şimdi beni böyle görüyorsun ya, heheeeey, bir de o zamanlar görecektin ki... Allah bilir, sen o zaman ananın karnına bile düşmemiştin daha... Beyoğlu semti kâmilten benden sorulurdu. Sen şimdi bu halime bakma, bana Beyoğlu'nda açılmadık kapı yoktu.

Yaaa, delikanlı... Sonradan sol tarafıma nüzül indi de, işte böyle kaldım. Allaha şükür, beterin beteri var, demişler. Sağ tarafıma nüzül inseymiş, konuşamazmışım da... Hamdolsun, konuşuyorum. Biz yaşta insanların belinden kuvvet çekilir, bütün kuvvetleri dilinde toplanır. Allah göstermesin, bir de konuşamadın mı, öl daha iyi...

İsteseydim o zaman, vallahi hanlar, apartmanlar dikerdim. Ama yapmadım, Allah biliyor ya, namusum dairesinde çalıştım. Benden önceki tahsilât şefi, Belediye'ye bir, kendine üç hisse ayırmış... Çok namussuzluk! Ulan, Allah'tan kork, yolsuzluğun bile bir hududu vardır yahu... Allah şahidim, ben öyle

yapmadım... Bir bana, bir belediye, bir bana, bir belediye... Benimkisi, al sana, al bana, bu bana, bu sana... Bende yalan yok oğlum... Hepsini alırsan, Belediye batır yahu... Belediye batınca da, sen de batarsın... O zaman tahsilât şefliği kalır mı? Belediye olmayınca, kimden neyi tahsil edeceksin? Bizim bazı arkadaşlar, arkalarından söylemek gibi olmasın ama, gayet gaddardır. Olmaz! Biraz da Belediye'yi düşüneceksin ki, o da seni düşünsün... Hem efendim, para neyine lâzım? Her kapı açık diyorum oğlum; ye, iç, eğlen, giyin, kuşan, gez, toz... Ulan, daha Allahtan belânı mı istersin? Para başka neyine lâzım, mezarına mı götüreceksin...

Bakma sen benim Darülaceze'ye düştüğüme. Ben burda kendi paramla bakılıyorum. Emekli maasım var, biraz da mülküm vardı; hepsini Darülaceze'ye bıraktım... Yaa... Şimdi hâtıralarımla başbaşa yaşıyorum. Bunca yıl, memleket, vatana hizmet ettim, hepsi helâl olsun. Hiçbir vatandaş benden tacizlik getirmemiştir. Hiçbir şikâyet uğramadım. Çünkü herkese mülâyim davranırdım, her vatandaş muamelem usulü dairesindeydi.

O zamanlar, bir komser Recep Bey vardı, gayetle iyi arkadaşım. Biz, hep onunla gezer tozardık. Komser Recep de, hani bir komser Recep ki, Allah Allah, Beyoğlu'nda yürürken, vallahi korkudan kaldırım taşları bile titirdi. Biz o zamanlar, delikanlıyız, senden az daha kabacayız... Her gece, barlarda eğleniyoruz. En çok devam ettiğimiz de Kordon Ruj denilen bar ki, Türkçesi galiba Kırmızı Uçkur demekmiş. Her neyse, benim Almancam zayıftır, onun için mânasını pek iyi bilemiyorum. Kordon Ruj'un sahibinin daha biriki barı, gazinosu var, Kürt Zeyno derler ki, sizden iyi olmasın, herif gayetle açık göz, candan bi arkadaş... Doğrusunu istersen, gayet yüksek seviyede bir... Nasıl söylemeli, pezevenk desem, hiç yakışık almaz, muhabbet tellallığı da münasip değil... Hani «Keyif pezevengi» derler ya, işte onlardan... Fakat, herifin seviyesi yüksek, her işini yaparken, karıncanın bile belini incitmeden, nezaket dairesinde yapıyor.

(Devamı var)

İşte dünyanın en güzel romanı :

Kör Şeytan!

Okuyup bitirdikten sonra tekrar okumak isteyeceğiniz büyük heyecan romanı!

Karton kapak, beş renkli kuşe gömlek, iplik dikiş. Fiyatı 5 lira

Dağıtma merkezi: BATEŞ — İSTANBUL

Bu romanlar :

Her ayın 1 inci ve 15 inci günleri satışa çıkacaktır.

İkinci Kitap :

Gel Evlenelim

15 Eylül salı günü bütün kitapçılarda...

Akbaba Yayınevi Sunar

(AK: 177)

ENGEL

Anton Çehov'dan
Ergin Ortay

TREN yeni hareket etmişti... Lüks kompartımanın vişneçürüğü kadife koltuğunda, harikulâde güzel bir kadın bacak bacak üstüne atmış oturuyordu. Genç kadın sakın görünmeğe çalışmasına rağmen, elindeki yelpazeyi durmadan açıp kapamasından ve sık sık nefes alırken göğsünün üzerindeki elmas broşun inip kalkmasından heyecanlı olduğunu gizliyemiyordu. Bu güzel kadının kompartımanında bir de genç gazeteci bulunuyordu. Sosyete haberleri yazan genç gazeteci, karşıdaki bu güzel, eksantrik kadını hiç gözünü kırpmadan tetkik ediyor, onun karakterini, ruhunu okumağa çalışıyordu.

Aradan bir müddet geçtikten sonra gazeteci emin bir sesle:

— Sizi çok iyi anlıyorum, dedi... Sadece karşılaştığınız güçlüklerle değil, kendinizle de mücadele ediyorsunuz aynı zamanda. Biliyorum bu o kadar kolay olmuyor sizin için, ama cesaretinizi kaybetmeyin, muvaffak olacaksınız... Buna en az benim kadar siz de inanmalısınız.

Genç kadının dudaklarında hafif bir tebessüm belirmişti...

— Ah, Mösyö Volodya, dedi, ben de sizin kadar iyimser olabilseydim keşke! Şimdi zengin olmama rağmen son derece bedbahtım. Sizden ricam, yazılarınızla bütün dünyaya yayınız... Okuyucularınız ruhumun nasıl sıkıldığını, benim ne kadar zavallı bir kadın olduğumu öğrensinler. Bakın, sizinle henüz bir saat evvel tanışmamıza rağmen, ne kadar iyi ve çabuk anlaştık. Fakat bu, her zaman aynı...

— Evet madam sizi dinliyo-

rum... Lütfen devam ediniz...

— Pekiy Mösyö Volodya, öyleyse hayatımı başından anlata yım size...

Fakir bir ailenin kızıydım... Babam ekmek parası kazanabilmek için sabahdan akşama kadar çırpınıp dururdu... Senelerce buna dayandım. Fakat hayat şartlarının hergün biraz daha ağırlaşması karşısında, babamın gittikçe ezildiğini görüyorduk hepimiz. Sonunda daha fazla dayanamadım... Bütün bu güçlüklerden sıyrılmak, onları unutmak için kendini içkiye verdi. Bu durumda bütün işler annemin üzerine yığılıyordu. Zavallı anneciğim!.. Ah, lütfen daha fazla anlatırmayın bana... O günleri hatırlamak bile çok zoruma geliyor.

Bana gelince.. çocukluğumda geçen karanlık günler, genç kızlığımdaki ilk aşkım ve hatâlarımdan sonra, kararsızlık içinde çırpınışım, hayata, çevreme ve kendime karşı itimatsızlıkla mücadelemler gelir kısacası.

Ah, dostum Volodya!.. Siz gazeteciler kadınları çok iyi tanırırsınız, bu bakımdan beni çok iyi anlamanız lâzım, öyle değil mi?.. Hayatta en büyük arzum, rahata kavuşup bir insan gibi yaşamaktır. Evet bir insan gibi yaşamak!

Güzel kadının bu sözleri üzerine gazeteci hafifçe yerinden doğruldu, genç kadının elini öperken...

— «Harikulâde bir insansınız!..» diye kekeledi ve devam etti:

— Şunu da belirtmek isterim ki... Son derece teshir edici, şahane bir kadın olmanıza rağmen

«Nişanlı kızlar için kocaları memnun etme okulu açılacak.» —Gazeteler—

Kız — Hadi n'olursun «memnun oldum» deyiver de sınıfta kalmayım!

güzelliğinizden istiafde edip öpmüyorum sizi... İnsanlığın verdiği keder ve acıdan dolayı öpmüyorum. Raskalnikowu hatırlar mısınız bilmem?.. O da tıpkı bu tarzda öperdi!

Gazetecinin sözleri genç kadının çok hoşuna gitmişti...

— «Ah Volodya ah!..» diye içini çektiikten sonra hayatını anlatmağa devam etti:

— Mütevazı bir insan olmak istemiyordum... İçimde ihtişama karşı sonsuz bir arzu vardı. Zengin olup rahata kavuşmak istiyordum. İşte bu sırada, yaşlı bir zenginle tanıştım. Zengin olup ihtişama kavuşma için gençliğimden ferağat ediyordum. An-

lıyorsunuz ya?.. Kendimi feda ediyordum yani!.. Tabii bu arada ailemin de durumunu düzeltiyor, rahata kavuşturuyordum onları. Ama ben ıstırap çekiyordum. Yaşlı zengin kolları arasında olmaktan iğreniyordum. Her şeye rağmen bu işkenceli hayata dayanmağa çalışıyor, sabırla bekliyordum... Evet, dört gözle yaşlı zengin ölmesini bekliyordum. O öldükten sonra hasretini çektiğim hayata, gençliğime kavuşacak, aşklarımınla kaybettiğim günlerin acısını çıkaracaktım.

Genç kadının gözleri yaşarmıştı... Yelpazesini sinirli sinirli bir iki defa açıp kapattıktan sonra hüzünlü bir tavırla devam etti:

— Nihayet kavuşmuştum o güne... Yaşlı zengin servetinin bir kısmını bana bırakmıştı ölürken. Artık bir kuş kadar serbesttim, öyle değil mi Volodya?.. Benim için yepyeni bir hayat başlıyor, aşklarım beni bekliyor, saadet kapımı açıyordu. Ama ben, bir türlü kapıyı açamıyordum. Öyle kötü, iğrenç bir dünyada yaşıyoruz ki, her şey o kadar çirkin ki!.. Ah Volodya, bedbahtım.. Eskisinden daha bedbaht!.. Karşıma bir engel çıktı... Şimdi tekrar saadetin benden uzaklaştığını hissediyorum... Fakat engeli bir türlü aşamıyorum ki!.. Ah Volodya ne kadar ıstırap çekiyorum bir bilseniz!

— Sevgili madam, neden ıstırap çekiyorsunuz, karşınıza çıkan engel nedir?.. Yalvarım söyleyin, nedir?

Genç kadın yelpazesıyla yüzünü örterken, şöyle cevap veriyordu yavaşça:

— Yine bir yaşlı zengin!..

Irza tecavüzler çoğaldı. — Gazeteler —

— İmdaaat!..

Dünya

KARİKATÜRLERİ

-BUGECE EVE GEL DE ÇEVİRECEĞİMİZ AŞK SAHNESİNİN PROVASINI YAPALIM !.

-LULA, BU MEKTUP OĞLUMA VERİLECEK..
ŞÖYLE GÖRECEĞİ BİR YERE KOY..
-PEKİ EFENDİM, YASTIĞIMIN ÜSTÜNE
KOYARIM !..

-HANGİ DURAKTA İNECEĞİNİZİ
SORABİLİR MİYİM BAYAN ?..

Dünya Polis Romanlarından Bir Şaheser: **GEL EVLENELİM**

● Akbaba yayınevi, bugün, polis romanları serisinden ikinci kitabı da okuyucularına, beğenceklerinden emin olarak, iftiharla takdim ediyor:

Gel Evlenelim

● Dünya dilleri binlerce polisiye romanla doludur. Ama bunların hepsi, okuyucunun heyecan ihtiyacını karşılamaya, merakını uyandırmaya, zevkini doyurmayaya yetmez.

● Akbaba yayınevi, bu yolda büyük tecrübelerle sahip, en kudretli yazarların, yüzlerce kitap arasından titizlikle seçtikleri eserleri sizlere takdim etmektedir.

● Gel Evlenelim, her sayfasını: «Acaba öbür sayfada ne olacak?» diye merakla, heyecanla ve zevkle çevireceğiniz, üstün güzellikte, eşi az bulunur bir aşk, macera romanıdır.

● Gülten Suveren'in pırıl pırıl Türkçesi ile dilimize çevrilen bu roman da, tıpkı bundan önce takdim ettiğimiz birinci kitap «Kör Şeytan» çapındadır: Tertemiz bir baskı, karton kapak, beş renkli kuşe gömlek ve iplik dikiş.

● Üç yanından kesilmiş olarak okuyucularımıza tertemiz bir şekilde sunulan bu kitapların, iplik dikiş sayesinde yaprakları rahat rahat açılır ve dağılıp dökülmez.

● Her ayın birinde ve onbeşinde, gün şaşmadan satışa çıkacak olan bu kitaplar, sizi dinlendirecek en iyi arkadaş ve kitaplığınız için en güzel süs olacaktır.

Üçüncü kitap:

Vahşi Gelin

1 Ekim, Perşembe günü bütün kitapçılarda sizi bekliyecektir. Her kitap 5 liradır.

Umum dağıtma merkezi:
BATEŞ Bayilik Teşkilâtı,
İstanbul.

(AK-177)

"BASIN İLÂN KURUMU"

Genel Müdürlük

Cağaloğlu, Türk Ocağı Caddesi No. 1
İstanbul

Telefon : 22 43 84 - 22 43 85

Telgraf Adresi : BASIN KURUMU

ŞUBELER

İstanbul
Ankara
İzmir
Adana
Bursa
Diyarbakır
Erzurum
Eskişehir
Konya
Zonguldak

DIŞ MUHABİRLER

A.B.D.
Almanya (Federal)
Almanya
Avusturya
Avustralya
Belçika
Bulgaristan
Çekoslovakya
Danimarka
Fransa
Hollanda
İngiltere
İspanya
İsrail

İsvet
İsviçre
İtalya
Japonya
Lübnan
Macaristan
Norveç
Pakistan
Polonya
Portekiz
Romanya
Yugoslavya
Yunanistan

Meşhurlar Nasıl Dinlenir?

Büyük devlet adamları, büyük sanatçılar nasıl dinlenirler, bilir misiniz?

Churchill, şöyle diyor:

«Ben, yorgunluğumu üç şeyle dinlendiririm: Ya resim yaparak, ya balık tutarak, ya polis romanı okuyarak...»

«Elime fırçayı aldım mı, bütün dikkatim renklerde. Oltayı denize attım mı, gözlerim sulara dalar gider. Bir polis romanına başladım mı, kafamda hiçbir düşünce kalmaz, yalnız romanın kahramanları yaşar...»

Akbaba Yayınevi

Sizlere dünyanın en güzel polis romanlarını, aşk ve macera romanlarını takdim ediyor: En usta kalemlere çevirterek ve en güzel şekilde bastırarak...

Birinci kitap :

Kör Şeytan

Eylül başında satışa çıkan kitap, ayın satış rekorunu kırmıştır.

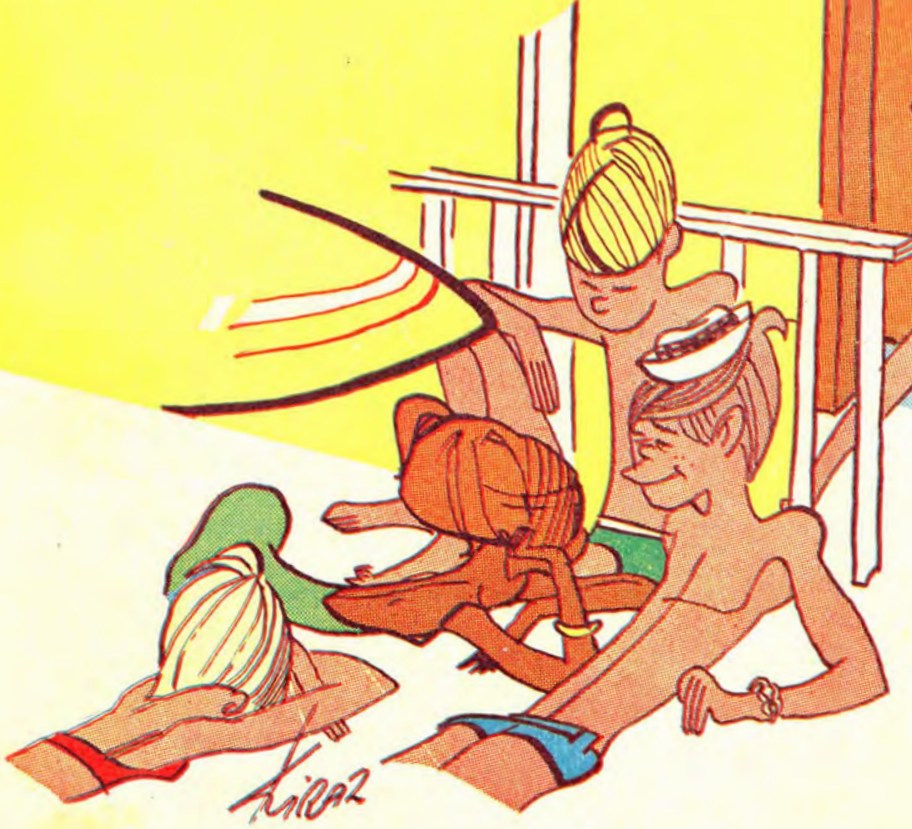
İkinci kitap :

Gel Evlenelim

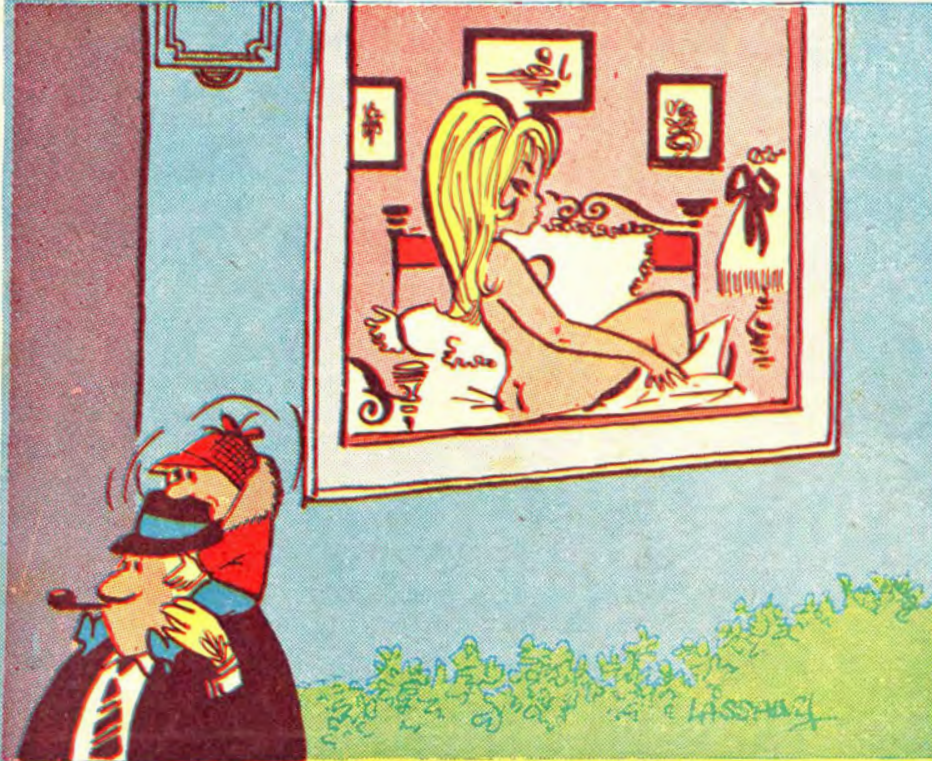
Bugün satışa çıktı. Bütün kitapçılarda sizi bekliyor. Her kitap 5 liradır.

Umum dağıtma merkezi: **BATEŞ Bayilik Teşkilâtı**

Aklaka

-BU SENİNKİ Mİ? E BENİMKİ HANGİSİYDİ?..

-BABACIĞIM, BU GECE BENİ OMZUNDA TAŞIDIĞIN İÇİN
SANA NASIL TEŞEKKÜR EDEYİM, BİLMEYİ...

-NE TUHAF, SİZ İÇİYORSUNUZ,
BEN SARHOŞ OLUYORUM...